

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
УПРАВА ЗА ВОЈНО ЗДРАВСТВО

ЗАКОН
О
ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ И ЗДРАВСТВЕНОМ
ОСИГУРАЊУ ВОЈНИХ ОСИГУРАНИКА

Београд, септембар 2016. године

Део први**УВОДНЕ ОДРЕДБЕ****I. ПРЕДМЕТ ЗАКОНА И ДЕФИНИЦИЈЕ****1. Предмет****Члан 1.**

Овим законом уређују се систем здравствене заштите у Министарству одбране и Војсци Србије, организација војне здравствене службе, права из обавезног здравственог осигурања корисника права, начин остваривања здравствене заштите и здравственог осигурања корисника права, организација и финансирање обавезног здравственог осигурања корисника права, надлежност, делокруг и организација Фонда за социјално осигурање војних осигураника, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања од значаја за систем здравствене заштите у Министарству одбране и Војсци Србије и здравственог осигурања корисника права.

2. Дефиниције**Члан 2.**

Изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

- 1) **војни осигураник** је професионално војно лице, лице које је по основу професионалне војне службе остварило право на пензију у складу са прописима којима је уређено пензијско и инвалидско осигурање и породични пензионер (у даљем тексту: корисник војне пензије), војни службеник, војни намештеник, војни службеник и војни намештеник који оствари право на пензију након ступања на снагу овог закона и лице које оствари право на породичну пензију по том основу након ступања на снагу овог закона;
- 2) **осигурано лице** је члан породице војног осигураника, уколико осигурање не остварује по другом основу;
- 3) **други осигураник** је војник на служењу војног рока, лице у резервном саставу док се налази на војној дужности у Војсци Србије, ученик и кадет војношколске установе и лице на другом стручном оспособљавању за офицере и подофицере;
- 4) **корисник права је** војни осигураник, осигурано лице и други осигураник;
- 5) **Фонд за социјално осигурање војних осигураника** је организација са статусом организације за обавезно социјално осигурање у којем се остварују права из обавезног здравственог осигурања и обезбеђују средства за здравствено осигурање и материјално обезбеђење корисника права у складу са овим законом;
- 6) **војна здравствена служба** је здравствена служба у Министарству одбране и Војсци Србије која обавља здравствену делатност као логистичку подршку Војске Србије у миру и у рату и пружа здравствену заштиту корисницима права и другим лицима у складу са законом;
- 7) **војна здравствена установа** је здравствена установа основана у складу са законом којим се уређује област одбране, а за обављање здравствене делатности;

- 8) **стручно-медицински орган** је медицински орган који учествује у поступку остваривања права у складу са овлашћењима прописаним овим законом;
- 9) **цивилне здравствене установе** су здравствене установе и приватна пракса које обављају здравствену делатност на територији Републике Србије, у складу са законом којим се уређује област здравствена заштита;
- 10) **здравствена заштита** је организована и свеобухватна делатност са основним циљем да се оствари највиши ниво очувања здравља корисника права обухваћених овим законом и других лица под условима одређеним законом, у миру и у рату;
- 11) **здравствено осигурање** је обавезно здравствено осигурање којим се корисницима права обезбеђују права утврђена овим законом;
- 12) **здравствена делатност** је делатност којом се обезбеђује здравствена заштита корисника права и других лица, а која обухвата спровођење мера и активности здравствене заштите које се, у складу са здравственом доктрином и уз употребу здравствених технологија, користе за очување и унапређење здравља људи.

Појмови употребљени у овом закону у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

II. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Члан 3.

Здравствена заштита, у смислу овог закона, обухвата спровођење мера за очување и унапређење здравља, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља и благовремено и ефикасно лечење и рехабилитацију.

Мере и активности здравствене заштите морају бити засноване на научним доказима, односно морају бити безбедне, сигурне и ефикасне, и у складу са начелима професионалне етике.

Члан 4.

Послови здравствене заштите који се односе на заштиту људи од заразних болести које се могу пренети са животиња на људе (зоонозе), на безбедност хране и на превентивну здравствену заштиту врше се у сарадњи са органима који врше послове ветеринарске заштите у Министарству одбране и Војсци Србије, у складу са законом.

1. Здравствена делатност у Министарству одбране и Војсци Србије

Члан 5.

Здравствену делатност у Министарству одбране и Војсци Србије обавља војна здравствена служба.

2. Војна здравствена служба

Члан 6.

Војна здравствена служба оснива се ради спровођења и обезбеђивања здравствене заштите у складу са овим законом.

Министар одбране прописује посебне услове за оснивање војних здравствених установа и обављање здравствене делатности који се односе на непосредно извршавање задатака логистичке подршке Војске Србије у миру и у рату.

3. Финансирање здравствене заштите у Министарству одбране и Војсци Србије

Члан 7.

Средства за спровођење здравствене заштите, права из здравственог осигурања, као и за рад и развој војне здравствене службе, обезбеђују се у складу са законом.

III. ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Члан 8.

Здравствено осигурање у смислу овог закона јесте обавезно здравствено осигурање којим се корисницима права обезбеђују права утврђена овим законом.

Средства за остваривање права из става 1. овог члана обезбеђују се уплатом доприноса за здравствено осигурање војних осигураника, доприноса за здравствено осигурање лица из члана 2. став 1. тачка 3) овог закона, као и из других извора, у складу са законом.

Део други

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ВОЈНИХ ОСИГУРАНИКА

I. ДРУШТВЕНА БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

Члан 9.

Друштвена брига за здравље у Министарству одбране и Војсци Србије остварује се у складу са законом којим се уређује област здравствене заштите у Републици Србији.

II. НАЧЕЛА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

Члан 10.

Здравствена заштита у Министарству одбране и Војсци Србије остварује се на начелима на којима се остварује здравствена заштита у Републици Србији, прописаним законом којим је уређена област здравствене заштите.

III. ЉУДСКА ПРАВА И ВРЕДНОСТИ У ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ, ПРАВА И ДУЖНОСТИ ПАЦИЈЕНАТА И ОБАВЕШТАВАЊЕ ЈАВНОСТИ

Члан 11.

Људска права и вредности у здравственој заштити у Министарству одбране и Војсци Србије, права и дужности пацијената, као и обавештавање јавности остварују се у складу са законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији и законом којим су на посебан начин уређена права и обавезе пацијената.

IV. ОБАВЕЗНО УПУЋИВАЊЕ У ПСИХИЈАТРИЈСКУ УСТАНОВУ

Члан 12.

Обавезно упућивање у психијатријску установу, односно на болничко лечење у психијатријској клиници или психијатријском одељењу стационарне војне здравствене установе врши се у складу са одредбама закона којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији и законом којим је на посебан начин уређена заштита лица са менталним сметњама.

V. ВОЈНА ЗДРАВСТВЕНА СЛУЖБА

Члан 13.

Војну здравствену службу чине:

- 1) здравствена одељења – амбуланте у саставу јединица и установа Министарства одбране и Војске Србије и санитетске јединице и установе Војске Србије (у даљем тексту: санитетске јединице и установе);
- 2) војне здравствене установе организационо и функционално везане за Министарство одбране (у даљем тексту: војне здравствене установе);
- 3) здравствени радници и здравствени сарадници који здравствену делатност обављају у војним здравственим установама и санитетским јединицама и установама.

Санитетске јединице и установе прописују се актом о организацији и формацији Војске Србије.

У саставу санитетских јединица и установа посебно се могу формирати центри, заводи и институти или као посебне санитетске јединице и установе (у даљем тексту: посебно формиран центар, завод и институт), и то као центар за превентивно-медицинску заштиту, ваздухопловномедицински институт и други, у складу са посебним потребама појединих групација корисника права.

Члан 14.

Здравствена заштита корисника права остварује се у војним здравственим установама.

Здравствену заштиту корисници права могу остваривати и у здравственим установама из Плана мреже здравствених установа Републике Србије, као и у другим цивилним здравственим установама и приватној пракси на основу закључених уговора, а на терет средстава Министарства одбране и Фонда.

Војне здравствене установе у складу са овим законом пружају здравствену заштиту корисницима права, осигураницима Републичког фонда за здравствено осигурање и осигураницима других организација здравственог осигурања, у складу са закљученим уговорима, као и другим грађанима и странцима, у складу са законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији и у складу са прописима којима је уређен допунски рад у војним здравственим установама.

VI. ВРСТЕ И УСЛОВИ ЗА ОСНИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА ВОЈНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА

Члан 15.

Војне здравствене установе својим актом оснива министар одбране у складу са законом.

Војне здравствене установе оснивају се средствима у државној својини.

Војна здравствена установа може обављати здравствену делатност ако испуњава услове за обављање здравствене делатности у Републици Србији и посебне услове из члана 6. став 2. овог закона.

Министар одбране решењем утврђује да војна здравствена установа испуњава услове за обављање здравствене делатности.

О укидању, спајању и подели војних здравствених установа одлучује министар одбране.

Члан 16.

Војна здравствена установа може се основати као:

- 1) здравствено одељење —амбуланта;
- 2) апотека;
- 3) војномедицински центар;
- 4) завод;
- 5) централна апотека – складиште;
- 6) војна болница;
- 7) институт;
- 8) центар војномедицинских установа;

9) Војномедицинска академија.

VII. ПРОЦЕНА ЗДРАВСТВЕНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

Члан 17.

У спровођењу здравствене заштите, војна здравствена служба примењује научно доказане, проверене и безбедне здравствене технологије у превенцији, дијагностици, лечењу и рехабилитацији, у складу са прописима којима је уређена област здравствене заштите у Републици Србији.

VIII. ЗАБРАНА ОГЛАШАВАЊА ОДНОСНО РЕКЛАМИРАЊА

Члан 18.

Забрана оглашавања, односно рекламирања прописана законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији односи се и на војне здравствене установе.

Дозвољено је оглашавање назива војне здравствене установе, седишта, здравствене делатности, као и радног времена.

IX. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ВОЈНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

Члан 19.

Војне здравствене установе дужне су да истакну назив установе, радно време и седиште у складу са актом министра одбране којим се прописује начин унутрашњег и спољашњег обележавања војне здравствене установе.

X. ВОЂЕЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 20.

Војне здравствене установе и санитетске јединице и установе које обављају одређене послове здравствене делатности у складу са овим законом дужне су да воде здравствену документацију и евиденцију и да у прописаним роковима достављају индивидуалне, збирне и периодичне извештаје надлежној здравственој установи у складу са одредбама закона којим је уређена област здравствене документације и евиденције у области здравства.

XI. ЗДРАВСТВЕНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Члан 21.

Ради планирања и ефикасног управљања системом здравствене заштите, као и прикупљања и обраде података у вези са здравственим стањем лица и функционисањем војне здравствене службе, односно прикупљања и обраде здравствених информација организује се и развија здравствени информациони систем у Министарству одбране и Војсци Србије.

Програм рада, развоја, заштите података и организације здравственог информационог система, као и садржај здравствених информација из става 1. овог члана доноси министар одбране.

XII. РАСПОРЕД РАДА И РАДНО ВРЕМЕ У ВОЈНОЈ ЗДРАВСТВЕНОЈ СЛУЖБИ

1. Распоред рада и радно време

Члан 22.

Недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена у војној здравственој установи и санитетској јединици и установи утврђује начелник, односно управник војне здравствене установе зависно од врсте здравствене установе односно задатака санитетске јединице и установе, као и од врсте здравствене делатности коју обавља, а у складу са потребама и организацијом рада других војних здравствених установа и санитетских јединица и установа на одређеној територији.

У оквиру утврђеног недељног распореда рада и радног времена војна здравствена установа и санитетска јединица и установа пружа здравствену заштиту радом у једној смени и у две смене или више смена.

2. Стручно дежурство у војној здравственој служби

Члан 23.

У војној здравственој установи и санитетској јединици и установи може да се уведе стручно дежурство (у даљем тексту: дежурство).

За време трајања дежурства, здравствени радник мора бити присутан у војној здравственој установи и санитетској јединици и установи.

Одлуку о увођењу и обиму дежурства на нивоу војне здравствене установе, односно санитетске јединице и установе доноси начелник, односно управник војне здравствене установе, односно надлежни старешина јединице Војске Србије у којој се налази санитетска јединица и установа.

Здравствени радник за кога је одлуком из става 3. овог члана уведено дежурство има право на накнаду у складу са законом и прописима којима се уређују накнаде професионалних припадника Војске Србије.

Приправност и рад по позиву

Члан 24.

Под дежурством, у смислу овог закона, сматра се и приправност и рад по позиву.

У војној здравственој установи и санитетској јединици и установи може се организовати приправност и рад по позиву.

Приправност је посебан облик рада код којег здравствени радник не мора бити присутан у војној здравственој установи односно санитетској јединици и установи, али мора бити стално доступан ради пружања хитне медицинске помоћи у војној здравственој установи односно санитетској јединици и установи.

Рад по позиву је посебан облик рада код којег здравствени радник не мора бити присутан у војној здравственој установи односно санитетској јединици и установи, али се мора одазвати на позив ради пружања здравствене заштите.

Одлуку о увођењу и обиму приправности и рада по позиву доноси начелник односно управник војне здравствене установе односно надлежни старешина.

Здравствени радници који обављају послове из ст. 3. и 4. овог члана имају право на накнаду у складу са законом и прописима којима се уређују накнаде професионалних припадника Војске Србије.

ХИИ. ДЕЛАТНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА ВОЈНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ

1. Заједничке одредбе

Члан 25.

Здравствена делатност у Министарству одбране и Војсци Србије обавља се на примарном, секундарном и терцијарном нивоу.

Члан 26.

Војна здравствена служба дужна је да:

1) прати здравствено стање корисника права у области за коју је основана и да предузима и предлаже мере за његово унапређивање;

2) прати и спроводи методе и поступке превенције, дијагностике, лечења и рехабилитације засноване на доказима, а нарочито утврђене стручно-методолошке и доктринарне протоколе;

3) обезбеђује услове за стално стручно усавршавање лица на служби у војној здравственој служби;

4) спроводи програме здравствене заштите;

5) спроводи мере ради спречавања нежељених компликација и последица при пружању здравствене заштите, као и мере опште сигурности за време боравка лица у војним здравственим установама и санитетским јединицама и установама и обезбеђује сталну контролу ових мера;

6) организује и спроводи мере сталног унапређења квалитета стручног рада;

7) организује и спроводи мере у случају елементарних и других већих непогода и ванредних прилика, као и непосредне ратне опасности и ратног стања;

- 8) организује односно обезбеђује мере за одлагање, односно уништавање медицинског отпада у складу са законом;
- 9) обезбеђује здравствену подршку активностима Министарства одбране и Војске Србије, у земљи и иностранству;
- 10) обавља и друге послове у складу са законом.

Члан 27.

Војне здравствене установе које су организоване као војне болнице, војномедицински центри, центар војномедицинских установа, Војномедицинска академија, као и посебно формиран центри, заводи и институти, поред послова из члана 26. овог закона, дужне су да:

- 1) истражују и откривају узроке, појаве и ширење обољења односно повреда, као и начин и мере за њихово спречавање, сузбијање, рано откривање и ефикасно и благовремено лечење и рехабилитацију;
- 2) врше испитивање и предлажу увођење нових метода превенције, дијагностике, лечења и рехабилитације;
- 3) учествују у утврђивању стручно-медицинских и доктринарних ставова и пружају стручно-методолошку помоћ у њиховом спровођењу;
- 4) организују и спроводе практичну наставу у току школовања и стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- 5) учествују у спровођењу унутрашње и спољне провере квалитета стручног рада у другим војним здравственим установама и санитетским јединицама и установама;
- 6) организују и спроводе и друге мере, у складу са законом.

2. Референтне здравствене установе

Члан 28.

Војна здравствена установа, односно санитетска јединица и установа може бити утврђена као референтна здравствена установа за поједине области здравствене делатности под условима и у поступку прописаним законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији.

Министру надлежном за послове здравља министар одбране предлаже војне здравствене установе, односно санитетске јединице и установе за укључивање у мрежу референтних здравствених установа у Републици Србији, као и за одређивање центра за контролу тровања Републике Србије и центра за одређену врсту ретких болести.

3. Фармацеутска здравствена делатност

Члан 29.

Војне здравствене установе, односно санитетске јединице и установе које обављају здравствену делатност на примарном, секундарном и терцијарном нивоу обављају и послове фармацеутске здравствене делатности под условима прописаним овим законом.

Под фармацеутском здравственом делатношћу, у смислу овог закона, подразумева се снабдевање лековима и одређеним врстама медицинских средстава за потребе корисника права и војних здравствених установа и санитетских јединица и установа обезбеђивањем рационалне фармакотерапије ради лечења, побољшања и одржавања квалитета живота пацијената, које дипломирани фармацеут, односно дипломирани фармацеут са одговарајућом специјализацијом обавља у сарадњи са другим здравственим радницима, као и континуирани процес побољшања употребе лекова и одређених врста медицинских средстава, односно праћења нежељених реакција на лекове и медицинска средства.

Фармацеутска здравствена делатност обавља се у складу са овим законом, законом којим се уређује област здравствене заштите у Републици Србији, законом којим се уређује област лекова и медицинских средстава, одредбама овог закона којима се уређује војно здравствено осигурање, као и у складу са Добром апотекарском праксом.

Добра апотекарска пракса утврђује се на начин уређен законом којим се уређује здравствена заштита у Републици Србији.

Члан 30.

Фармацеутска здравствена делатност обухвата:

- 1) унапређивање фармакотерапијских мера и поступака у рационалној употреби лекова и одређених врста медицинских средстава;
- 2) рационализацију трошкова за спровођење утврђених терапијских протокола лечења;
- 3) праћење нежељених реакција на лекове и медицинска средства, као и избегавање или смањивање тих реакција;
- 4) избегавање интеракција терапијског дуплирања примене лекова;
- 5) друге послове фармацеутске здравствене делатности у складу са законом.

Фармацеутска здравствена делатност обухвата и израду галенских односно магистралних лекова, у складу са законом.

Члан 31.

Фармацеутска здравствена делатност обавља се у организационом делу стационарне војне здравствене установе (у даљем тексту: болничка апотека) односно у организационом делу друге војне здравствене установе и санитетске јединице и установе (у даљем тексту: војна апотека) који обезбеђује снабдевање лековима и одређеним врстама медицинских средстава.

Фармацеутску здравствену делатност обавља дипломирани фармацеут односно дипломирани фармацеут са одговарајућом специјализацијом (у даљем тексту: фармацеут) и фармацеутски техничар са одговарајућом школом здравствене струке.

У обављању фармацеутске здравствене делатности, фармацеуту је забрањено да:

- 1) врши промет на мало лекова и медицинских средстава за које није издата дозвола за стављање у промет лекова и медицинских средстава у складу са законом;
- 2) изда лек без рецепта, односно друге медицинске документације прописане у складу са законом, а чији је режим издавања на рецепт;

3) врши промет на мало лекова и медицинских средстава произведених од правног лица које нема дозволу за производњу, односно израду лекова у овлашћеној апотеци, као и набављених од правног лица које нема дозволу за промет на велико лекова и медицинских средстава;

4) врши промет на мало лекова и медицинских средстава који нису обележени у складу са законом;

5) врши промет на мало лекова и медицинских средстава који немају одговарајућу документацију о квалитету;

6) врши промет на мало лекова и медицинских средстава којима је истекао рок употребе означен на паковању или је утврђена неисправност у погледу њиховог прописаног квалитета;

7) врши промет на мало лекова и медицинских средстава путем интернета.

Промет на мало лекова и медицинских средстава, у смислу овог закона, обухвата наручивање, чување, издавање на рецепт, односно на налог готових лекова и медицинских средстава, односно израду галенских и магистралних лекова.

Члан 32.

У обављању фармацеутске здравствене делатности, фармацеутском техничару забрањено је да:

- 1) обавља фармацеутску здравствену делатност без присуства фармацеута;
- 2) издаје лекове на рецепт, као и лекове који садрже опојне дроге, односно одговарајућа медицинска средства;
- 3) самостално израђује галенске, односно магистралне лекове.

4. Примарна, секундарна и терцијарна здравствена делатност у војној здравственој служби

Члан 33.

Здравствена делатност у војној здравственој служби на примарном нивоу обухвата:

- 1) заштиту и унапређење здравља, спречавање и рано откривање болести, лечење, рехабилитацију болесних и повређених;
- 2) превентивну здравствену заштиту групација корисника права изложених повећаном ризику оболевања, у складу са посебним програмом превентивне здравствене заштите;
- 3) здравствено васпитање и саветовање за очување и унапређење здравља;
- 4) спречавање, рано откривање и контролу малигних болести;
- 5) спречавање, откривање и лечење болести уста и зуба;
- 6) патронажне посете, лечење и рехабилитацију у кући;
- 7) хитну медицинску помоћ и санитетски превоз;
- 8) фармацеутску здравствену заштиту;

- 9) заштиту менталног здравља;
- 10) палијативно збрињавање;
- 11) друге послове утврђене законом.

У обављању здравствене делатности у војној здравственој служби на примарном нивоу војне здравствене установе и санитетске јединице и установе остварују сарадњу са другим здравственим, социјалним, образовним и другим установама и организацијама за припремање и извођење програма за очување и унапређење здравља.

Члан 34.

Специјалистичко-консултативна делатност може се обављати у војномедицинском центру, центру војномедицинских установа, војној болници и Војномедицинској академији.

Војна здравствена установа у којој се обавља специјалистичко-консултативна делатност мора имати одговарајућу лабораторијску и другу дијагностику.

Члан 35.

Превентивна здравствена заштита на примарном нивоу обавља се и у заводу за превентиву медицинску заштиту и обухвата:

- 1) епидемиолошки надзор у Војсци Србије;
- 2) санитарни надзор у Војсци Србије;
- 3) испитивање и сузбијање епидемија у Војсци Србије;
- 4) евиденцију водних објеката, санитарно-хигијенску контролу и испитивање здравствене исправности воде и хране;
- 5) санитарно-хемијске, токсиколошко-хемијске, микробиолошке и друге лабораторијске прегледе;
- 6) испитивање услова радне средине у Војсци Србије;
- 7) периодичне прегледе лица која раде на пословима водоснабдевања, исхране и на пословима са повећаним ризиком по здравље;
- 8) спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације у Војсци Србије;
- 9) санитетско-статистичку делатност;
- 10) сачињавање индивидуалних, збирних и периодичних извештаја и достављање надлежној установи;
- 11) интервенције у ванредним приликама.

Члан 36.

Здравствена делатност на секундарном нивоу у војној здравственој служби обухвата секундарни ниво превентивно-медицинске заштите, специјалистичко-консултативну и болничку здравствену делатност.

Специјалистичко-консултативна делатност на секундарном нивоу у односу на здравствену делатност на примарном нивоу обухвата сложеније мере и поступке откривања болести и повреда, као и лечења и рехабилитације болесних и повређених.

Болничка здравствена делатност обухвата дијагностику, лечење и рехабилитацију, здравствену негу и смештај у болницама, као и фармацеутску здравствену делатност у болничкој апотеци.

Члан 37.

Здравствена делатност на терцијарном нивоу у војној здравственој служби обухвата пружање најсложенијих облика здравствене заштите и специјалистичко-консултативне и болничке здравствене делатности, научноистраживачку и образовну делатност, у складу са законом којим се уређује научноистраживачка делатност, односно делатност образовања, као и фармацеутску здравствену делатност у болничкој апотеци.

Члан 38.

У војној здравственој установи може се обављати практична настава ученика и студената здравствене струке у складу са законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији.

5. Здравствена делатност на примарном нивоу

Члан 39.

Здравствена делатност на примарном нивоу обавља се у војномедицинским центрима, центру војномедицинских установа и санитетским јединицама и установама, односно у посебно организованим центрима, заводима и институтима.

Војномедицински центар

Члан 40.

Војномедицински центар је војна здравствена установа у којој се обезбеђује најмање превентивна здравствена заштита, хитна медицинска помоћ, општа медицина, здравствена заштита жена и деце, патронажна служба, као и лабораторијска и друга дијагностика.

У војномедицинском центру обезбеђује се и превенција и лечење у области стоматолошке здравствене заштите и медицине рада, физикална медицина и рехабилитација.

У војномедицинском центру обезбеђује се санитетски превоз.

У војномедицинском центру може се обављати и фармацеутска здравствена делатност у складу са овим законом.

Члан 41.

У војномедицинском центру, зависно од броја корисника права, као и њихових здравствених потреба, удаљености најближе војне болнице, односно постојања других

војних здравствених установа, може се обављати и друга специјалистичко-консултативна делатност која није у вези са болничким лечењем.

Изузетно, на подручјима са специфичним потребама пружања здравствене заштите корисницима права, у складу са потребама и могућностима, у војномедицинском центру може се организовати стационар за дијагностику и лечење акутних и хроничних болести.

Члан 42.

Ради обезбеђивања доступности здравствене заштите, у војномедицинском центру, центру војномедицинских установа и санитетским јединицама и установама могу се организовати амбуланте.

У амбуланти обавља се делатност најмање на нивоу опште медицине.

Члан 43.

Примарну здравствену заштиту у војно здравственим установама и санитетским јединицама и установама корисници права остварују преко изабраног лекара.

Изабрани лекар је:

- 1) доктор медицине или доктор медицине специјалиста за област опште медицине, односно специјалиста медицине рада;
- 2) доктор медицине специјалиста педијатрије;
- 3) доктор медицине специјалиста гинекологије;
- 4) доктор стоматологије или доктор стоматологије специјалиста за области дечије и превентивне стоматологије.

Изабрани лекар обавља здравствену заштиту у тиму са здравственим радником одговарајуће школске спреме здравствене струке.

Члан 44.

Изабрани лекар:

- 1) организује и спроводи мере на очувању и унапређењу здравља корисника права;
- 2) ради на откривању и сузбијању фактора ризика за настанак болести односно на спровођењу скрининг програма према посебним програмима донетим у складу са овим законом;
- 3) врши дијагностику и благовремено лечење пацијената;
- 4) указује хитну медицинску помоћ;
- 5) упућује пацијента у одговарајућу здравствену установу према медицинским индикацијама, односно код лекара специјалисте и усклађује мишљења и предлоге за наставак лечења пацијента;
- 6) спроводи кућно лечење и палијативно збрињавање, као и лечење болесника којима није неопходно болничко лечење;

- 7) прописује лекове и медицинска средства;
- 8) спроводи здравствену заштиту из области менталног здравља;
- 9) обавља и друге послове у складу са законом.

У поступку остваривања здравствене заштите, изабрани лекар упућује пацијента на секундарни и терцијарни ниво.

Изабрани лекар води потпуну медицинску документацију о здравственом стању пацијента.

Здравствена заштита преко изабраног лекара остварује се у складу са одредбама овог закона којима је уређена област војног здравственог осигурања.

Центар војномедицинских установа

Члан 45.

Центар војномедицинских установа је војно здравствена установа намењена за непосредно извршавање задатака санитетског обезбеђења и здравствене заштите корисника права на одређеној територији.

Центар војномедицинских установа формира се интеграцијом војномедицинских установа са могућношћу интеграције војне болнице, установе за медицинску рехабилитацију, као и превентивно - медицинске установе, а извршава задатке свих структура који га чине.

Центар војномедицинских установа који обавља делатност на нивоу примарне, а делом и секундарне здравствене заштите спроводи здравствену заштиту корисника права, односно здравствену делатност из појединих области здравствене заштите.

Војна апотека

Члан 46.

Војна апотека је организована у саставу војне здравствене установе која обавља делатност централне апотеке и складишта или у саставу санитетске јединице и установе, а смештена је у простору војне здравствене установе примарне, секундарне или терцијарне здравствене заштите, односно санитетске јединице и установе.

У војној апотеци обавља се фармацеутска здравствена делатност, која обухвата:

1) промоцију здравља, односно здравствено васпитање и саветовање за очување и унапређење здравља правилном употребом лекова и одређених врста медицинских средстава;

2) издавање лекова и одређених врста медицинских средстава, односно промет на мало галенских лекова и медицинских средстава, а на основу планова за набавку лекова и медицинских средстава за редовне и ванредне потребе;

3) праћење савремених стручних и научних достигнућа у области фармакотерапије и пружање информација о лековима и одређеним врстама медицинских средстава грађанима, здравственим радницима, другим здравственим установама и приватној пракси, као и другим заинтересованим субјектима;

- 4) давање савета пацијентима за правилну употребу лекова и одређених врста медицинских средстава, односно упутстава за њихову правилну употребу;
- 5) израду магистралних лекова;
- 6) друге послове у складу са законом.

Члан 47.

Војна апотека из члана 46. овог закона у свом саставу може имати и галенску лабораторију за израду галенских лекова (у даљем тексту: овлашћена апотека), у складу са прописима којима се уређује област лекова и медицинских средстава.

Галенски лек израђен у овлашћеној апотеци може се издавати корисницима права у тој апотеци, као и у другој апотеци која у свом саставу нема галенску лабораторију.

Војна апотека може организовати огранке војне апотеке или јединице за издавање готових лекова.

Центар, завод и институт у саставу Војске Србије

Члан 48.

Министар одбране, на предлог начелника Генералштаба Војске Србије, може формирати посебне санитарне јединице и установе које обављају превентивну, односно примарну здравствену делатност за потребе јединица и установа Војске Србије.

6. Здравствена делатност на секундарном нивоу

Војна болница

Члан 49.

Војна болница је војна здравствена установа која обавља здравствену делатност на секундарном нивоу.

Војна болница обавља здравствену делатност, по правилу, као наставак дијагностике, лечења и рехабилитације у војномедицинском центру, односно када су због сложености и тежине обољења потребни посебни услови у погледу кадрова, опреме, смештаја и лекова.

Војна болница је дужна да сарађује са војномедицинским центром и пружа му стручну помоћ у спровођењу мера примарне здравствене заштите.

Стационарна и специјалистичко-консултативна делатност војне болнице чине јединствену функционалну и организациону целину.

Војна болница организује свој рад тако да се највећи број болесника испитује и лечи у поликлиничкој служби, а стационарно лечење пружа се оболелим и повређеним лицима само када је то неопходно.

Војна болница мора имати, односно организовати посебне организационе јединице за продужену болничку негу (геријатрија), палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, као и за лечење оболелих у току дневног рада (дневна болница).

Члан 50.

Војна болница пружа здравствену заштиту лицима свих узраста оболелим од разних врста болести.

Војна болница мора имати организоване службе најмање за:

- 1) пријем и збрињавање хитних стања;
- 2) обављање специјалистичко-консултативне и стационарне здравствене делатности из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства и опште хирургије;
- 3) лабораторијску, рендген и другу дијагностику у складу са својом делатношћу;
- 4) анестезиологију са реанимацијом;
- 5) амбуланту за рехабилитацију;
- 6) фармацеутску здравствену делатност преко болничке војне апотеке.

Војна болница мора обезбедити самостално или преко друге војне здравствене установе, односно санитетске јединице и установе:

- 1) санитетски превоз за упућивање на терцијарни ниво;
- 2) снабдевање крвљу и крвним производима;
- 3) службу за патолошку анатомију.

Војна болница може обављати и специјалистичко-консултативну делатност из других грана медицине.

7. Здравствена делатност на терцијарном нивоу

Војномедицинска академија

Члан 51.

Војномедицинска академија је војна здравствена, образовна и научна установа која обједињује делатност три клинике или више клиника, тако да чини функционалну целину организовану и оспособљену да може успешно обављати послове и задатке који се односе на:

- 1) обављање високоспецијализоване специјалистичко-консултативне и стационарне здравствене делатности;
- 2) образовно-наставну делатност;
- 3) научноистраживачку делатност.

Војномедицинска академија обавља специјализовану поликлиничку и болничку здравствену делатност из више грана медицине, односно области здравствене заштите.

Војномедицинска академија обавља и делатност војне болнице, уколико у њеном седишту не постоји војна болница.

Војномедицинска академија организује и спроводи последипломске специјалистичке и докторске студије, обавља стручно усавршавање професионалних официра и других лица са високим образовањем и организује основна, примењена и клиничка истраживања значајна за подизање квалитета лечења, наставе и научног

усавршавања, оспособљавање научног и наставног кадра из области медицине, фармације, стоматологије, биохемије, молекуларне биологије, ветерине, физичке хемије и психологије првенствено од значаја за одбрану земље.

У Војномедицинској академији обавља се приправнички стаж, специјалистички стаж из специјализација и ужих специјализација и организује полагање испита из специјализација, ужих специјализација и стручног испита.

Програм специјалистичког стажа, програме и начин полагања испита из специјализације, односно уже специјализације спроводи се у складу са прописима којима се уређује област здравствене заштите у Републици Србији.

8. Здравствена делатност која се обавља на више нивоа

Члан 52.

Сектор за превентивну медицину Војномедицинске академије преко својих организационих јединица обавља здравствену делатност на више нивоа у области превентивне медицине.

Члан 53.

Ваздухопловно — медицински институт обавља здравствену делатност на примарном, секундарном и терцијарном нивоу у области ваздухопловне медицине.

Ваздухопловно — медицински институт, поред послова из става 1. овог члана, дужан је да:

- 1) прати здравствено стање летача и падобранаца;
- 2) врши обавезне периодичне систематске прегледе у вези са обезбеђивањем лиценце за обављање послова летача и падобранаца и оцењује здравствену способност за обављање тих послова;
- 3) обавља послове медицинске експертизе и пробних испитивања исправности летачке и падобранске опреме;
- 4) учествује у анализи и спречавању медицинских узрока авио и падобранских удеса и катастрофа;
- 5) спроводи научне пројекте и стручно усавршавање здравствених радника и сарадника у области ваздухопловне медицине.

XIV. ОРГАНИ И УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ВОЈНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

1. Органи војне здравствене установе

Члан 54.

Органи војне здравствене установе су: начелник војне здравствене установе терцијарног нивоа и управник односно командант војне здравствене установе секундарног и примарног нивоа.

Војна здравствена установа може имати и заменика начелника односно заменика управника, у складу са актом о организацији и формацији војне здравствене установе.

Начелник, управник односно командант војне здравствене установе

Члан 55.

Начелник, управник односно командант војне здравствене установе организује рад и руководи процесом рада у војној здравственој установи и одговоран је за законитост рада војне здравствене установе.

Начелник, управник односно командант војне здравствене установе, као и заменик начелника односно управника поставља се на дужност у складу са законом којим се уређује Војска Србије и за свој рад одговара на начин уређен тим законом.

Услови за постављење на формацијско односно радно место начелника, управника односно команданта војне здравствене установе прописани су актом о организацији и формацији јединица и установа Војске Србије.

2. Статут војне здравствене установе

Члан 56.

Војна здравствена установа има статут којим се уређују: делатност, унутрашња организација, управљање, пословање и друга питања од значаја за рад установе.

Статут војне здравствене установе доноси начелник, управник односно командант војне здравствене установе, уз претходну сагласност министра одбране.

3. Унутрашња организација војне здравствене установе

Члан 57.

У војној здравственој установи образују се организационе јединице зависно од врсте делатности, броја запослених и других прописаних услова.

Организациона јединица која је део војне здравствене установе може носити назив који је овим законом и законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији предвиђен за врсту здравствене установе, ако та организациона јединица испуњава услове утврђене тим законом за ту врсту здравствене установе.

Унутрашња организација војних здравствених установа прописује се актом о организацији и формацији војних јединица и установа.

4. Стручни органи војне здравствене установе

Члан 58.

Стручни органи у војној здравственој установи јесу:

- 1) колегијум начелника, управника односно команданта војне здравствене установе;
- 2) стручни савет;
- 3) стручни колегијум;
- 4) етички одбор;
- 5) комисија за унапређење квалитета рада.

Статутом војне здравствене установе могу се установити и други стручни органи војне здравствене установе.

Колегијум начелника, управника односно команданта војне здравствене установе

Члан 59.

Колегијум начелника, управника односно команданта војне здравствене установе је стручно тело које чине руководиоци организационих делова војне здравствене установе, а које разматра питања функционисања војне здравствене установе.

Састав и рад колегијума начелника, управника односно команданта војне здравствене установе уређује се статутом војне здравствене установе.

Стручни савет

Члан 60.

Стручни савет јесте саветодавно тело војне здравствене установе.

Чланови стручног савета су здравствени радници са високом школском спремом које именује начелник, управник односно командант војне здравствене установе.

Начелник, управник односно командант војне здравствене установе не може бити члан стручног савета.

Стручни савет састаје се најмање једном у 30 дана.

Задаци и начин рада стручног савета уређују се статутом војне здравствене установе.

Стручни колегијум

Члан 61.

Стручни колегијум је стручно тело које се ради разматрања и усвајања стручних и доктринарних ставова образује у војним здравственим установама које у свом саставу имају клинике и институте као своје организационе јединице односно у војним здравственим установама које у свом саставу имају већи број организационих јединица.

Састав и рад стручног колегијума уређује се статутом војне здравствене установе.

Етички одбор

Члан 62.

Етички одбор јесте стручно тело које прати пружање и спровођење здравствене заштите на начелима професионалне етике.

Начелник војне здравствене установе именује етички одбор у складу са законом којим се уређује област здравствене заштите у Републици Србији.

Број чланова етичког одбора уређује се статутом војне здравствене установе.

Задаци етичког одбора војне здравствене установе прописани су законом којим се уређује област здравствене заштите у Републици Србији.

Комисија за унапређење квалитета рада

Члан 63.

Комисија за унапређење квалитета рада јесте стручно тело које се стара о сталном унапређењу квалитета здравствене заштите која се спроводи у војној здравственој установи.

Комисија за унапређење квалитета рада доноси годишњи програм провере квалитета стручног рада у војној здравственој установи.

Број чланова, састав и начин рада комисије за унапређење квалитета рада уређују се статутом војне здравствене установе.

XV ЗДРАВСТВЕНИ САВЕТ ВОЈНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ

Члан 64.

О развоју и квалитету здравствене заштите у Министарству одбране, Војсци Србије, организацији војне здравствене службе и систему војног здравственог осигурања стара се Министарство одбране и Војска Србије.

Здравствени савет војне здравствене службе (у даљем тексту: Здравствени савет) саветодавно је тело којим председава начелник организационе јединице Министарства одбране надлежне за војно здравство.

Састав и чланове Здравственог савета одређује министар одбране.

Члан 65.

Надлежност Стручног савета јесте да:

1) прати развој здравствене заштите и здравственог осигурања у Министарству одбране и Војсци Србије и њихово усклађивање са европским и међународним стандардима;

2) предлаже мере за очување и унапређење здравственог стања и јачање здравственог потенцијала корисника права;

- 3) предлаже мере за равномерно остваривање здравствене заштите свих корисника права, као и мере за унапређење здравствене заштите угрожених популација;
- 4) предлаже мере за функционисање војне здравствене службе и војног здравственог осигурања заснованог на принципима одрживости и ефикасности;
- 5) врши поступак процене квалитета програма континуиране едукације здравствених радника и здравствених сарадника, у складу са законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији;
- 6) даје мишљење на предлог плана развоја кадрова у војном здравству;
- 7) даје мишљење и сарађује са надлежним органима и другим стручним телима у предлагању мера рационалне уписне политике на медицински факултет Војномедицинске академије и школе здравствене струке;
- 8) даје иницијативу и предлаже мере ради спровођења реформе у области здравствене заштите у Министарству одбране и Војсци Србије и војног здравственог осигурања;
- 9) разматра и друга питања из области здравствене заштите и здравственог осигурања и пружа стручну помоћ државним органима, организацијама и установама у реализацији задатака који се односе на друштвену бригу о здрављу;
- 10) обавља и друге послове у складу са законом.

XVI СТИЦАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА РАД ВОЈНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА

Члан 66.

Средства за рад војне здравствене установе обезбеђују се на начин прописан законом којим се уређује буџетски систем у Републици Србији.

Члан 67.

Војне здравствене установе могу стицати средства за рад од :

- 1) организације здравственог осигурања, односно Фонда за социјално осигурање војних осигураника (у даљем тексту: Фонд);
- 2) буџета;
- 3) продаје услуга и производа који су у непосредној вези са здравственом делатношћу војне здравствене установе;
- 4) обављања научноистраживачке и образовне делатности;
- 5) легата;
- 6) поклона;
- 7) завештања.

XVII. ЗДРАВСТВЕНИ РАДНИЦИ И ЗДРАВСТВЕНИ САРАДНИЦИ

1. Заједничке одредбе

Члан 68.

На здравствене раднике и здравствене сараднике који непосредно као професију обављају здравствену делатност у војним здравственим установама примењује се закон којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији у делу који се односи на услове за обављање здравствене делатности, чланство у коморама, услове за самостално пружање здравствене заштите, стицање и губљење лиценце и друге заједничке одредбе тог закона које се односе на здравствене раднике и здравствене сараднике, одредбе које се односе на приправнички стаж, волонтерско обављање приправничког стажа и стручни испит здравствених радника и здравствених сарадника.

На здравствене раднике и здравствене сараднике из става 1. овог члана примењују се одредбе закона којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији у делу који се односи на стручно усавршавање здравствених радника и здравствених сарадника, специјализације и уже специјализације, континуирану едукацију, признавање стране школске исправе (нострификација дипломе), добијање назива примаријуса и издавање, обнављање и одузимање одобрења за самосталан рад.

2. План стручног усавршавања

Члан 69.

Војна здравствена установа односно санитетска јединица и установа дужна је да здравственом раднику и здравственом сараднику обезбеди стручно усавршавање, у складу са овим законом, а према плану стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника у војној здравственој установи односно санитетској јединици и установи.

План стручног усавршавања из става 1. овог члана доноси се на основу плана развоја кадрова у војном здравству који доноси министар одбране, на предлог организационе јединице Министарства одбране надлежне за војно здравство.

План развоја кадрова у војном здравству из става 2. овог члана садржи:

- 1) програм стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- 2) број специјализација и ужих специјализација које се одобравају на годишњем нивоу;
- 3) критеријуме и ближе услове за одобравање специјализација и ужих специјализација;
- 4) друга питања од значаја за стручно усавршавање здравствених радника и здравствених сарадника у складу са овим законом.

3. Допунски рад здравствених радника

Члан 70.

Здравствени радник и здравствени сарадник на служби у војној здравственој установи односно санитетској јединици и установи, као и друго лице на служби у војној здравственој установи (у даљем тексту: друго запослено лице) које чини тим са здравственим радником у обављању здравствене делатности у складу са овим законом, може обављати допунски рад у војној здравственој установи, другој здравственој установи односно приватној пракси ван редовног радног времена, у складу са законом.

Допунски рад из става 1. овог члана може се обављати у војној здравственој установи у којој се здравствени радник, здравствени сарадник односно друго запослено лице налази у радном односу са пуним радним временом или у другој здравственој установи, односно код другог послодавца, само под условом да рад здравственог радника, здравственог сарадника, односно другог запосленог лица ван редовног радног времена за који се закључује уговор о допунском раду не утиче на организацију рада појединачних делова војне здравствене установе или војне здравствене установе у целини.

Ради обављања допунског рада из ст. 1. и 2. овог члана, здравствени радник, здравствени сарадник односно друго запослено лице закључује уговор о допунском раду са војном здравственом установом или другом здравственом установом односно са послодавцем код којег обавља допунски рад.

Здравствени радник, здравствени сарадник односно друго запослено лице може закључити уговор о допунском раду највише до једне трећине пуног радног времена.

Члан 71.

Организовање и обављање допунског рада здравствених радника, здравствених сарадника односно других запослених лица на служби у Министарству одбране и Војсци Србије прописује министар одбране.

Здравствени радник, здравствени сарадник односно друго запослено лице које обавља послове по основу уговора о допунском раду у складу са овим законом остварује права из обавезног социјалног осигурања у складу са законом.

XVIII. КВАЛИТЕТ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ, ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА СТРУЧНОГ РАДА И АКРЕДИТАЦИЈА

1. Квалитет здравствене заштите

Члан 72.

Квалитет здравствене заштите, процењивање квалитета здравствене заштите и поступак провере квалитета стручног рада спроводи се на начин прописан законом којим се уређује област здравствене заштите у Републици Србији.

2. Провера квалитета стручног рада

Члан 73.

Под провером квалитета стручног рада, у смислу овог закона, подразумева се поступак провере квалитета стручног рада војних здравствених установа односно санитарских јединица и установа, здравствених радника и здравствених сарадника.

Члан 74.

Провера квалитета стручног рада врши се као унутрашња проверка квалитета стручног рада и спољна проверка квалитета стручног рада.

Унутрашња проверка квалитета стручног рада

Члан 75.

Унутрашња проверка квалитета стручног рада спроводи се у свакој војној здравственој установи односно санитарској јединици и установи, као и над радом здравствених радника и здравствених сарадника.

Унутрашња проверка квалитета стручног рада у војној здравственој установи односно санитарској јединици и установи спроводи се на основу годишњег програма провере квалитета стручног рада који утврђује комисија за унапређење квалитета стручног рада војне здравствене установе односно санитарске јединице и установе, а начелник односно управник војне здравствене установе односно надлежни старешина санитарске јединице и установе може одредити и ванредну унутрашњу контролу стручног рада.

Члан 76.

Здравствени радници и здравствени сарадници за квалитет стручног рада одговарају претпостављеном старешини организационог дела војне здравствене установе односно санитарске јединице и установе у којој се налазе на служби.

Претпостављени старешина из става 1. овог члана за квалитет свог рада, као и за квалитет стручног рада организацијског дела односно службе којом руководи, одговара начелнику односно управнику војне здравствене установе односно надлежном старешини санитарске јединице и установе.

Спољна проверка квалитета стручног рада

Члан 77.

Спољна проверка квалитета стручног рада може бити редовна и ванредна.

Редовну и ванредну спољну проверу квалитета стручног рада организује и спроводи министарство надлежно за послове здравља, у складу са законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији.

Војна здравствена установа и здравствени радник односно здравствени сарадник дужни су да сарађују са стручним лицима и да им доставе податке и другу

документацију потребну за спровођење редовне и ванредне спољне провере квалитета стручног рада.

3. Акредитација

Члан 78.

Акредитација војних здравствених установа спроводи се на начин прописан законом којим је уређена област здравствене заштите у Републици Србији.

Део трећи

ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ ВОЈНИХ ОСИГУРАНИКА

I. Обезбеђивање и спровођење здравственог осигурања војних осигураника

Члан 79.

Здравствено осигурање војних осигураника обавезно је здравствено осигурање којим се корисницима права обухваћеним овим осигурањем обезбеђује здравствена заштита и друга права у складу са законом.

Члан 80.

Здравствено осигурање војних осигураника обезбеђује се и спроводи у Фонду.

Члан 81.

Права из здравственог осигурања војних осигураника не могу се преносити на друга лица нити се могу наслеђивати.

Новчана накнада која је доспела за исплату, а остала је неисплаћена услед смрти лица обухваћеног здравственим осигурањем војних осигураника може се наслеђивати.

Члан 82.

Средства за остваривање права из здравственог осигурања војних осигураника обезбеђују се уплатом доприноса за обавезно здравствено осигурање војних осигураника (у даљем тексту: допринос), као и из других извора, у складу са законом.

Члан 83.

Здравствено осигурање војних осигураника обухвата осигурање за случај повреде на раду или професионалне болести и осигурање за случај болести и повреде ван рада.

I. НАЧЕЛА ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА ВОЈНИХ ОСИГУРАНИКА

Члан 84.

У организовању и спровођењу здравственог осигурања војних осигураника примењују се начела здравственог осигурања у складу са законом којим је уређена област здравственог осигурања у Републици Србији.

II. КОРИСНИЦИ ПРАВА НА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Члан 85.

Права из здравственог осигурања војних осигураника, у складу са овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона обезбеђују се војним осигураницима и осигураним лицима.

Права из војног здравственог осигурања обезбеђују се и другим осигураним лицима, која су осигурана за одређене случајеве у складу са овим законом.

1. Осигурана лица

Члан 86.

Права из војног здравственог осигурања утврђена овим законом обезбеђују се и члановима породице војних осигураника, уколико обавезно здравствено осигурање не остварују по другом основу.

Члановима породице, у смислу овог закона, сматрају се:

1) чланови уже породице (супружник, ванбрачни партнер, деца рођена у браку или ван брака, усвојена и пасторчад);

2) чланови шире породице (родитељи, очух, маћеха, усвојитељ, деда, баба, унучад, браћа и сестре које осигураник издржава, у смислу прописа који уређују област породичне заштите и прописа који уређују област социјалне заштите).

Члан 87.

Супружник или ванбрачни партнер осигураника има права из обавезног здравственог осигурања док је са осигураником у браку или у ванбрачној заједници у складу са породичним прописом.

Разведени супружник осигураника коме је судском одлуком утврђено право на издржавање има права из војног здравственог осигурања ако је у моменту развода био старији од 45 година (жена) односно 55 година (мушкарац) или без обзира на године живота ако му је у време развода брака утврђен потпуни губитак радне способности у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Члан 88.

Дете војног осигураника има права из војног здравственог осигурања до навршених 18 година живота односно до краја прописаног средњошколског односно високошколског образовања, а најкасније до навршених 26 година живота.

Дете из става 1. овог члана које је због болести прекинуло школовање има права из обавезног здравственог осигурања и за време трајања те болести, а ако настави школовање има права из обавезног здравственог осигурања и после старосне границе утврђене у ставу 1. овог члана, али најдуже онолико времена колико је трајао прекид школовања због болести. Оправданост прекида школовања због болести цени лекарска комисија која се образује у складу са овим законом.

Ако дете из става 1. овог члана постане неспособно за самосталан живот и рад, у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању пре него што истекну рокови за школовање, има права из обавезног здравственог осигурања и за време док та неспособност траје.

Дете из става 1. овог члана које постане неспособно за самосталан живот и рад, у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању и после узраста утврђеног у ставу 1. овог члана, има права из обавезног здравственог осигурања док та неспособност траје ако га осигураник издржава због тога што нема сопствених прихода за издржавање.

Члан 89.

Родитељи, браћа, сестре, очух, маћеха и усвојитељ које осигураник издржава у складу са породичним прописом, због тога што немају довољно средстава за издржавање имају права из војног здравственог осигурања ако су навршили 65 година живота, или ако су млађи али су неспособни за привређивање, а та неспособност одговара потпуном губитку радне способности у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Деда и баба осигураника имају права из војног здравственог осигурања под условима из става 1. овог члана.

2. Други осигураници**Члан 90.**

Други осигураници имају право на здравствену заштиту у обиму утврђеном овим законом и општим актима донетим у извршењу овог закона за:

- 1) све облике превентивне медицинске заштите;
- 2) лекарске прегледе, лечење и друге врсте медицинске помоћи;
- 3) лекарске прегледе и друге врсте медицинске помоћи ради праћења и проверавања здравственог стања;
- 4) давање лекова, помоћног материјала који служи за употребу лека и санитетског материјала потребног за лечење;
- 5) превенцију, негу и лечење обољења зуба и уста;

- 6) зубнотехничку помоћ и зубнопротетичка средства;
- 7) ортопедска помагала.

Члан 91.

Други осигураници по отпуштању из Војске Србије имају право на здравствену заштиту за повреде или обољења која су добили за време службе у Војсци Србије која су непосредна последица вршења војне службе, ако то право не остварују по другом основу.

Лица из става 1. овог члана код којих се појави обољење по отпуштању из Војске Србије имају право на здравствену заштиту ако у року од два месеца од дана отпуштања из Војске Србије пријаве то обољење организационој јединици Министарства одбране надлежној за војну обавезу према месту пребивалишта и ако надлежна војнолекарска комисија утврди да је обољење настало за време службе у Војсци Србије.

Надлежна војнолекарска комисија из става 2. овог члана за војнике на служењу војног рока, за слушаоце школа за резервне официре и лица у резервном саставу је нижа војнолекарска комисија, а за студенте, кадете и ученике војних школа је виша војнолекарска комисија.

Члан 92.

Други осигураници који због погоршања обољења које су имали пре ступања у Војску Србије буду отпуштени из Војске Србије имају право на војну здравствену заштиту за то обољење до излечења, односно до стабилизације обољења, а најдуже до 12 месеци од дана отпуштања из Војске Србије ако је погоршање обољења последица вршења војне службе и ако право на здравствену заштиту не остварују по другом основу.

III. ПРАВА ИЗ ВОЈНОГ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

Члан 93.

Права из војног здравственог осигурања јесу:

- 1) право на здравствену заштиту;
- 2) право на накнаду плате за време привремене спречености за рад осигураника (у даљем тексту: накнада плате);
- 3) право на накнаду трошкова превоза у вези са коришћењем здравствене заштите (у даљем тексту: накнада трошкова превоза);
- 4) остала права корисника војне пензије у случају смрти;
- 5) право на једнократну новчану помоћ.

1. Право на здравствену заштиту

Члан 94.

Здравствена заштита војних осигураника и осигураних лица која се овим законом обезбеђује обухвата:

1) лекарске прегледе и друге врсте медицинске помоћи ради праћења и проверавања здравственог стања и утврђивања здравствене способности за рад на одређеном радном месту;

2) предузимање стручних медицинских мера за унапређивање здравственог стања односно спречавања обољења (вакцинације и друге имунизације, хемиопрофилактика, санирање клицоноштва, дезинфекција и друге заштитне мере у стану када су медицински индиковане услед појаве заразних болести и др.);

3) лекарске прегледе, лечење болесника и друге врсте медицинске помоћи (у здравственим и другим специјализованим установама и у стану болесника и др.);

4) прегледи и лечење у вези са планирањем породице, трудноће, дијагностика и лечење стерилитета;

5) спровођење мера ради откривања и спречавања обољења од професионалних болести и спречавања несрећа на послу;

6) медицинску рехабилитацију у стационарној здравственој установи и у другој специјализованој установи за медицинску рехабилитацију;

7) превенцију, негу и лечење болести зуба и уста;

8) давање лекова и помоћног материјала који служи за употребу лека и санитетског материјала потребног за лечење;

9) зубнотехничку помоћ и зубнопротетичка средства;

10) давање протеза, ортопедских и других помагала, помоћних и санитарних справа.

Управни одбор Фонда општим актом ближе уређује начин остваривања права из става 1. овог члана.

Учешће корисника права у трошковима здравствене заштите

Члан 95.

При коришћењу здравствене заштите може се предвидети учешће корисника права у трошковима здравствене заштите (партиципација).

Износ учешћа корисника права у трошковима здравствене заштите и ослобађање од учешћа прописује Фонд општим актом на који сагласност даје Влада.

Војна здравствена служба дужна је да кориснику права изда потврду за наплаћено учешће корисника права у трошковима здравствене заштите.

Средства остварена учешћем корисника права у трошковима здравствене заштите представљају приход Фонда.

Остваривање здравствене заштите

Члан 96.

Корисници права остварују здравствену заштиту у војним здравственим установама и санитетским јединицама и установама Војске Србије, а могу је остваривати и у другим здравственим установама:

- 1) ако у месту службовања односно становања нема војне здравствене установе;
- 2) ако војна здравствена установа не може да пружи потребан облик здравствене заштите;
- 3) у хитним случајевима ради отклањања непосредне опасности за живот и здравље;
- 4) у случајевима утврђеним уговором са надлежним фондом.

Здравствена заштита из става 1. овог члана, осим у хитним случајевима, остварује се по упуту надлежног лекара војне или цивилне здравствене установе у установама из Плана мреже здравствених установа Републике Србије и другим здравственим установама са којима постоји закључен уговор.

У хитним случајевима здравствена заштита корисника права остварује се без упута у најближу војну или цивилну здравствену установу у складу са законом.

Управни одбор Фонда општим актом ближе уређује начин и поступак остваривања права из здравственог осигурања војних осигураника.

Накнада трошкова здравственим установама за пружену здравствену заштиту

Члан 97.

Трошкове цивилним здравственим установама и приватној пракси за пружене здравствене услуге, издате лекове и помагала корисницима права надокнађује Фонд.

Трошкове војно здравствених установа за пружене здравствене услуге цивилним осигураницима надокнађује Републички фонд за здравствено осигурање.

Накнада трошкова за пружене здравствене услуге из ст. 1. и 2. овог члана уређује се уговором закљученим између Фонда и Републичког фонда за здравствено осигурање.

Коришћење здравствене заштите у иностранству

Члан 98.

Професионалном припаднику Војске Србије који се налази на служби, стручном усавршавању или школовању у иностранству обезбеђује се здравствена заштита која се по овом закону обезбеђује војном осигураннику у Републици Србији, уколико одредбама међународних споразума о социјалном осигурању није другачије одређено.

Здравствена заштита из става 1. овог члана обезбеђује се и члановима уже породице осигураника док с њим бораве у иностранству:

1) ако је осигураник на служби у иностранству дуже од шест месеци, здравствена заштита обезбеђује се у обиму у којем се обезбеђује и осигуранiku од кога они изводе своје право на здравствено осигурање и за све време за које се здравствена заштита обезбеђује осигуранiku;

2) ако је осигураник на служби у иностранству до шест месеци, обезбеђује се само неопходна здравствена заштита.

Неопходна здравствена заштита, у смислу овог закона, обухвата здравствену заштиту која је одговарајућа односно потребна за дијагностику односно лечење болести или повреда корисника права, која је у складу са стандардима добре медицинске праксе у земљи и која није пружена, на захтев корисника права или здравственог радника, ради стављања корисника права у повољнији положај у односу на друге кориснике права односно ради стицања посебних користи за здравствену установу или здравственог радника.

Члан 99.

Корисник права за време приватног боравка у иностранству (туристичко путовање и др.) има право на коришћење здравствене заштите на терет средстава обавезног здравственог осигурања само у случају хитне медицинске помоћи како би се отклонила непосредна опасност по живот и здравље.

Право на коришћење здравствене заштите у иностранству за време приватног боравка на терет средстава обавезног здравственог осигурања има корисник права ако је пре одласка у иностранство добило потврду о коришћењу здравствене заштите у иностранству (у даљем тексту: потврда).

Условe, рок важења и поступак издавања потврде прописује Фонд, у складу са међународним споразумом о социјалном осигурању.

Потврда се издаје на обрасцу на којем је одштампано и детаљно објашњење о начину, поступку и условима за коришћење здравствене заштите у иностранству.

Образац потврде прописује Фонд.

Члан 100.

Корисник права који је боравило у земљи са којом Република Србија има потписан споразум о социјалном осигурању без претходно издате потврде о коришћењу здравствене заштите, нема право на накнаду трошкова који су настали коришћењем хитне медицинске помоћи за време боравка у иностранству.

Члан 101.

Уколико корисник права за време боравка у земљи са којом Република Србија нема потписан споразум о социјалном осигурању користи хитну медицинску помоћ у стационарној здравственој установи, може је користити у иностранству само онолико времена колико је потребно да се оспособи за здравствено безбедан повратак у земљу.

Оправданост болничког лечења из става 1. овог члана цени надлежна војнолекарска комисија.

Члан 102.

За време боравка у иностранству, корисник права може користити здравствену заштиту из средстава обавезног здравственог осигурања само у здравственим установама које су у систему јавног здравља стране државе.

Члан 103.

Корисник права остварује у иностранству право на набавку лекова, медицинско-техничких помагала и имплантата који су неопходни у случају хитне медицинске помоћи у складу са међународним споразумом, а лица која користе здравствену заштиту у земљи са којом Република Србија нема потписан споразум о социјалном осигурању то право остварују на начин прописан за кориснике права у Републици Србији, по претходно добијеном одобрењу Фонда, на основу налаза, оцене и мишљења надлежне војнолекарске комисије.

Право из става 1. овог члана остварује се на основу приложене медицинске документације коју захтева лекарска комисија, као и предрачуна и спецификације трошкова.

Члан 104.

Из средстава војног здравственог осигурања надокнађују се трошкови за остваривање права на здравствену заштиту у земљи са којом Република Србија нема потписан споразум о социјалном осигурању највише до износа трошкова за коришћење тих права у Републици Србији, под условима прописаним овим законом, а на основу налаза, оцене и мишљења надлежне војнолекарске комисије.

За лица из члана 98. овог закона Фонд рефундира трошкове за остваривање права на здравствену заштиту у иностранству у пуном износу.

Упућивање на лечење у иностранство**Члан 105.**

Војни осигураници и осигурана лица могу се у случају потребе упутити на лечење у иностранство ако су оболела од болести која се не може лечити у Републици Србији, а у земљи у коју се упућују постоји могућност лечења односно медицинског испитивања и утврђивања такве болести.

Министар одбране доноси општи акт којим ближе уређује услове, начин и поступак, као и врсте обољења, стања или повреда за које се може одобрити лечење у иностранству, као и набавку лекова у иностранству.

Влада даје сагласност на акт из става 2. овог члана.

2. Право на накнаду плате за време привремене спречености за рад

Члан 106.

Накнада плате за време привремене спречености за рад припада војним осигураницима, ако је здравствено стање осигураника, односно члана његове уже породице такво да је осигураник спречен за рад из разлога прописаних овим законом, без обзира на исплатиоца накнаде плате, и то ако је:

- 1) привремено спречен за рад услед болести или повреде ван рада;
- 2) привремено спречен за рад услед професионалне болести или повреде на раду;
- 3) привремено спречен за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће;
- 4) привремено спречен за рад због прописане мере обавезне изолације као клицоноше или због појаве заразних болести у његовој околини;
- 5) привремено спречен за рад због неге болесног члана уже породице, под условима утврђеним овим законом;
- 6) привремено спречени за рад због добровољног давања органа и ткива, изузев добровољног давања крви;
- 7) привремено спречен за рад јер је одређен за пратиоца болесног осигураног лица упућеног на лечење или лекарски преглед у друго место, односно док борави као пратилац у стационарној здравственој установи, у складу са општим актима Фонда.

Дужину привремене спречености за рад оцењује стручно-медицински орган, у складу са овим законом.

Члан 107.

Накнада плате за време привремене спречености за рад у случајевима из члана 106. овог закона припада од првог дана спречености за рад па све док та спреченост траје.

Привремена спреченост за рад траје док надлежни лекар, односно војна лекарска комисија не утврди да је успостављена радна способност односно способност за професионалну војну службу или док се решењем надлежног органа не утврди да постоји инвалидност у смислу овог закона.

Члан 108.

Осигуранику из члана 106. став 1. тачка 5) овог закона припада накнада плате због неге оболелог члана уже породице млађег од седам година живота или старијег члана уже породице који је тешко телесно или душевно ометен у развоју, као и у другим случајевима чију оправданост цени изабрани лекар, у сваком појединачном случају болести најдуже до 15 дана за члана уже породице млађег од седам година, а

ако је оболели, односно повређени члан уже породице старији од седам година живота, најдуже до седам дана.

Изузетно од става 1. овог члана, када постоје оправдани разлози који се односе на здравствено стање члана уже породице, нижа војнолекарска комисија може продужити трајање привремене спречености за рад због неге члана уже породице, најдуже до 30 дана за негу детета млађег од седам година живота или старијег члана уже породице који је тешко телесно или душевно ометен у развоју, као и у другим случајевима, односно до 14 дана за негу члана уже породице који је старији од седам година живота.

У случају тешког оштећења здравственог стања детета до навршених 18 година живота због тешког оштећења можданих структура, малигне болести, или другог тешког погоршања здравственог стања детета, као и у другим случајевима, виша војнолекарска комисија може, на предлог здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијерном нивоу у којој се дете лечи, као и упута изабраног лекара, продужити право на накнаду плате због неге члана уже породице до 120 дана.

Накнада плате због неге детета припада осигуранику ако су оба родитеља запослена, ако дете има само једног родитеља или ако један од родитеља није запослен, али је из здравствених разлога неспособан да негује оболело дете.

Члан 109.

Када надлежна војнолекарска комисија у току лечења осигураника који прима накнаду плате утврди да је његово здравствено стање побољшано и да би рад био користан за брже успостављање пуне радне способности односно способности за професионалну војну службу, може одредити да за одређено време ради са скраћеним радним временом на одговарајућем радном месту.

Војном осигуранику из става 1. овог члана који за време привремене спречености за рад ради са скраћеним радним временом, поред дела плате остварене за рад са скраћеним радним временом, припада и део накнаде плате који одговара сразмери времена проведеног ван рада према пуном радном времену.

Члан 110.

Повредом на раду и професионалном болешћу сматрају се повреде и болести утврђене прописом о основним правима из пензијског и инвалидског осигурања и овим законом.

Члан 111.

Осигуранику не припада накнада плате, односно обуставља му се исплата накнаде плате за време привремене спречености за рад:

- 1) ако је намерно проузроковао неспособност за рад;
- 2) ако је неспособност за рад проузрокована акутним пијанством или употребом психотропних супстанци;

- 3) ако је намерно спречавао оздрављење, односно оспособљавање за рад;
- 4) ако се без оправданог разлога не подвргне лечењу, осим ако за лечење није потребан пристанак предвиђен законом;
- 5) ако се без оправданог разлога не јави изабраном лекару за оцену привремене спречености за рад или се не одазове на позив лекарске комисије, у року од три дана од дана настанка привремене спречености за рад, односно од дана добијања позива за излазак на лекарску комисију, односно од престанка околности које су га у томе спречавале;
- 6) ако се за време привремене спречености за рад бави привредном или другом активношћу којом остварује приходе;
- 7) ако без дозволе стручно-медицинског органа отпутује из места пребивалишта, односно боравишта или ако изабрани лекар, односно орган надлежан за контролу остваривања права из обавезног здравственог осигурања, утврди да не поступа по упутству за лечење;
- 8) ако прима накнаду плате по другим прописима;
- 9) ако злоупотреби право на коришћење одсуствовања са рада због привремене спречености за рад на неки други начин.

Осигураннику не припада накнада плате од дана када су утврђене околности из става 1. овог члана, за све време док трају те околности или њихове последице.

Накнада плате не припада лицима на издржавању казне затвора и лицима према којима се спроводи мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи и обавезног лечења алкохоличара и наркомана у здравственој установи.

Ако се чињенице из става 1. овог члана утврде после започињања са коришћењем права на накнаду плате, односно после остваривања права на накнаду плате, исплата накнаде се обуставља, односно исплатилац накнаде има право на повраћај исплаћених средстава.

Повезивање привремене спречености за рад

Члан 112.

У случају да је војни осигураник привремено спречен за рад из једног од разлога из члана 106. овог закона, а затим без прекида (наредни дан) буде спречен за рад из другог разлога привремене спречености за рад из члана 106. овог закона, дани привремене спречености за рад осигураника не повезују се у погледу основа, висине и исплатиоца накнаде плате.

У случају да је војни осигураник привремено спречен за рад због једне болести или повреде, а наредног дана (без прекида), односно најдуже у року од шест дана од

последњег дана претходне спречености за рад, буде спречен за рад због исте или друге болести или повреде, дани спречености за рад повезују се у погледу основа, висине и исплатиоца накнаде плате.

У случају да је војни осигураник привремено спречен за рад због исте или две различите болести или повреде, са прекидом између спречености за рад који је дужи од шест дана од последњег дана претходне спречености за рад, дани спречености за рад не повезују се у погледу основа, висине и исплатиоца накнаде плате.

У случају из става 2. овог члана изабрани лекар дужан је да војног осигураника упути на војнолекарску комисију по истеку 30. дана укупне спречености за рад.

У случају из става 3. овог члана изабрани лекар дужан је да војног осигураника упути на војнолекарску комисију ако је осигураник био спречен за рад у укупном трајању од 30 дана у периоду од 45 дана од дана прве спречености за рад.

Обавезно упућивање војног осигураника на оцену радне способности пред надлежним пензијско-инвалидским органом

Члан 113.

Командант батаљона, њему раван старешина и старешина вишег ранга -изабрани лекар, односно војнолекарска комисија, без обзира на дужину трајања и узрок привремене спречености за рад војног осигураника, дужна је да војног осигураника без одлагања упути надлежном органу за оцену радне способности, односно способности за професионалну војну службу, ако оцени да се не очекује побољшање здравственог стања осигураника које би му омогућило враћање радне способности односно способности за професионалну војну службу.

У случају дужег трајања спречености за рад проузроковане болешћу или повредом, а најкасније по истеку шест месеци непрекидне спречености за рад, односно ако је осигураник у последњих 24 месеци био спречен за рад 12 месеци са прекидима, изабрани лекар, односно војнолекарска комисија, дужна је да војног осигураника са потребном медицинском документацијом упути надлежном органу ради утврђивања губитка радне способности односно губитка способности за професионалну војну службу.

Члан 114.

Када је осигураник у току привремене спречености за рад упућен надлежном органу из члана 113. овог закона, има право на накнаду плате из средстава обавезног здравственог осигурања најдуже 60 дана од дана подношења захтева за покретање поступка пред надлежном организацијом за обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

Организација надлежна за обавезно пензијско и инвалидско осигурање дужна је да у року из става 1. овог члана, за осигуранике који су упућени на утврђивање губитка радне способности односно губитка способности за професионалну војну службу у

складу са чланом 113. овог закона, утврди да ли постоји или не постоји потпуни губитак радне способности односно губитак способности за професионалну војну службу, у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Ако организација надлежна за обавезно пензијско и инвалидско осигурање не донесе решење из става 2. овог члана у року од 60 дана од дана подношења захтева за покретање поступка у складу са чланом 113. овог закона, војни осигураник, почев од 61-ог дана има право на накнаду плате коју обезбеђује надлежна организација за обавезно пензијско и инвалидско осигурање из својих средстава.

Потраживање исплаћене накнаде плате од надлежне организације за пензијско и инвалидско осигурање доспева исплатом накнаде плате осигураннику, а повраћај исплаћене накнаде врши се према одредбама закона којим се уређују облигациони односи.

Члан 115.

За све време трајања привремене спречености за рад, војном осигураннику који је упућен надлежном органу, у складу са овим законом, без обзира на исплатиоца накнаде плате, привремену спреченост за рад на сваких 30 дана спречености за рад цени војнолекарска комисија, по предлогу изабраног лекара, на начин и по поступку који је уређен овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона, а до дана добијања решења из члана 114. став 2. овог закона.

Основ за обрачун накнаде плате

Члан 116.

Основ за обрачун накнаде плате за војне осигуранике (у даљем тексту: основ за накнаду плате), без обзира да ли се накнада плате исплаћује на терет послодавца или на терет средстава обавезног здравственог осигурања, чини плата коју би војни осигураник, да није наступила привремена спреченост за рад, остварио у месецу за који се врши исплата накнаде плате.

У плату из става 1. овог члана урачунава се и увећање плате за сваку навршену годину рада у радном односу (минули рад).

Члан 117.

Основ за обрачун накнаде плате не може бити виши од највише месечне основице на коју се плаћа допринос, у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.

Висина накнаде плате

Члан 118.

Висина накнада плате војних осигураника - војних службеника и намештеника која се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања, као и из средстава

послодавца у случајевима из члана 106. ст. 1. тач. 1), 4), 5) и 7) овог закона износи 65 % од основа за накнаду плате.

Висина накнаде плате војних осигураника - професионалних војних лица која се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања, као и средстава послодавца у случајевима из члана 106. ст. 1. тач. 1), 4), 5) и 7) овог закона износи 95 % од основа за накнаду плате.

Висина накнаде плате војних осигураника која се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања, као и из средстава послодавца, у случајевима из члана 106. став 1. тач. 2) и 6) овог закона износи 100% од основа за накнаду плате.

У случају привремене спречености за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће, за првих 30 дана привремене спречености за рад коју исплаћује послодавац из својих средстава, висина накнаде плате обезбеђује се у износу од 100% од основа за накнаду плате.

У случају привремене спречености за рад због болести или компликације у вези са одржавањем трудноће, почев од 31. дана привремене спречености за рад, висина накнаде плате обезбеђује се у износу од 100% од основа за накнаду плате, с тим што се из средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује износ од 65% од основа за накнаду плате, као и износ од 35% од основа за накнаду плате из средстава буџета Републике.

Средства у износу од 35% од основа за накнаду плате, из става 6. овог члана, преносе се Фонду који у име и за рачун буџета Републике Србије уплаћује средства на рачун осигуранице из става 4. овог члана.

Члан 119.

Висина накнаде плате која се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања не може бити нижа од минималне плате утврђене у складу са прописима о раду за месец за који се врши обрачун накнаде плате.

Члан 120.

Накнада плате војних осигураника за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета остварује се у складу са законом којим се уређује финансијска подршка породици са децом.

Накнада плате у посебним случајевима

Члан 121.

Када стручно-медицински орган у току лечења војног осигураника који прима накнаду плате утврди да је његово здравствено стање побољшано и да би рад за осигураника био користан за брже успостављање пуне радне способности, може

одредити да запослени одређено време ради са скраћеним радним временом, а најмање четири часа дневно.

Рад са скраћеним радним временом из става 1. овог члана може трајати најдуже три месеца непрекидно или са прекидима у току 12 месеци од дана почетка рада са скраћеним радним временом.

Министарство одбране обезбедиће остваривање рада са скраћеним радним временом у складу са ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 122.

Војном осигуранику који за време привремене спречености за рад ради са скраћеним радним временом, у складу са чланом 121. овог закона, накнада плате припада сразмерно времену проведеном на раду према пуном радном времену.

Обезбеђивање исплате накнаде плате

Члан 123.

Накнаду плате за случајеве привремене спречености за рад из члана 106. овог закона за првих 30 дана спречености за рад обезбеђује Министарство одбране из својих средстава, а од 31. дана накнаду зараде обезбеђује Фонд.

Изузетно од става 1. овог члана, накнада плате обезбеђује се осигуранику из средстава обавезног здравственог осигурања од првог дана спречености за рад због добровољног давања ткива и органа, као и осигуранику мајци, односно оцу, усвојитељу или другом осигуранику који се стара о детету, за време привремене спречености за рад због неге болесног детета млађег од три године.

Изузетно од става 1. овог члана, накнаду плате у случају привремене спречености за рад војног осигураника због повреде на раду или професионалне болести, обезбеђује Фонд из својих средстава, од првог дана привремене спречености за рад, за све време трајања привремене спречености за рад осигураника.

За војног осигураника коме је престала служба у Министарству одбране и Војсци Србије у току коришћења права на накнаду плате због повреде на раду или професионалне болести, исплату накнаде плате обезбеђује Фонд, од дана престанка службе војног осигураника.

Члан 124.

Министарство одбране исплаћује и накнаду плате војним осигураницима која се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања, у складу са овим законом.

Министарство одбране врши обрачун накнаде плате из става 1. овог члана у складу са овим законом и доставља Фонду захтев за пренос средстава на посебан рачун Министарства одбране.

Пренос средстава из става 2. овог члана Фонд је дужан да изврши у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Средства из става 3. овог члана која не исплати осигуранику у року од 30 дана од дана њиховог пријема Министарство одбране је дужно да врати Фонду

Средства из става 4. овог члана не могу бити предмет извршења, осим за сврху из става 1. овог члана.

Министарство одбране може из својих средстава исплатити накнаду плате и када се та накнада обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања, с тим да је Фонд дужан да исплаћене износе надокнади у року од 30 дана од дана предаје захтева Фонду.

3. Право на накнаду путних трошкова у вези са коришћењем здравствене заштите

Члан 125.

Накнада трошкова превоза припада војном осигуранику и осигураном лицу ако је:

1) од изабраног лекара, војнолекарске комисије, војне здравствене установе или друге здравствене установе позван или упућен у друго место у вези са остваривањем права из здравственог осигурања одређених овим законом;

2) из места у којем је на служби односно из места боравка у којем нема лекара морао да путује до најближег лекара или здравствене установе у другом месту ради лекарског прегледа или лечења;

Накнада трошкова смештаја припада лицу из става 1. овог члана ако због остваривања права из здравственог осигурања мора да преноћи у другом месту.

Накнаде из ст. 1. и 2. овог члана исплаћује Фонд према пропису о накнади путних и других трошкова који доноси Управни одбор Фонда.

Члан 126.

Накнада трошкова превоза припада лицу из члана 125. овог закона и за пратиоца ако је по оцени изабраног лекара, војнолекарске комисије, војне здравствене установе или друге здравствене установе том лицу потребан пратилац за време путовања и боравка у том месту.

4. Остала права у случају смрти

Право на накнаду погребних трошкова и посмртну помоћ

Члан 127.

У случају смрти члана уже породице, кориснику војне пензије припада накнада погребних трошкова.

Накнаду погребних трошкова исплаћује Фонд у износу коју утврди Управни одбор Фонда.

Члан 128.

У случају смрти корисника војне пензије, члановима његове породице и супружнику, а осталим члановима ако их је војни осигураник до своје смрти издржавао, припада посмртна помоћ у једнократном износу пензије која му је припадала за последњи месец пре његове смрти.

Ако има више чланова породице који имају право на посмртну помоћ, износ из става 1. овог члана дели се на једнаке делове између тих чланова породице.

Посмртну помоћ исплаћује Фонд.

5. Право на једнократну новчану помоћ

Члан 129.

Војни осигураник - професионални припадник Војске Србије који за време службе или у вези са службом у Војсци Србије без своје кривице задобије рану, повреду или озледу, па због тога наступи оштећење његовог организма од најмање 20% има право на једнократну новчану помоћ чија се висина одређује према степену телесног оштећења. Степен телесног оштећења утврђује се према републичким прописима којима се уређују права војних инвалида.

Под условима из става 1. овог члана, једнократна новчана помоћ припада и војном осигураннику када наступи оштећење његовог организма од најмање 20% услед болести која је настала или се погоршала као непосредна последица службе у Војсци Србије.

Нехат се неће сматрати кривицом у смислу става 1. овог члана.

Ако војни осигураник погине или умре од задобијене ране, повреде или озледе под условима из ст. 1. и 2. овог члана, једнократна новчана помоћ припада његовој породици.

Једнократна новчана помоћ припада и породици војника, ученика и кадета војношколских установа и лица на другом стручном оспособљавању за официре и подофицире, слушаоца школа за резервне официре и лица у резервном саставу који услед болести умре за време служења војног рока односно школовања.

Под условима из ст. 1, 4. и 5. овог члана, једнократна новчана помоћ припада и лицу, односно породици лица када наступи оштећење његовог организма, односно када изгуби живот за време одласка на службу у Војску Србије или за време повратка са те службе.

Члан 130.

Под службом у Војсци Србије, у смислу члана 129. овог закона, сматра се вршење војничких и других дужности у смислу прописа којима се уређује Војска Србије.

Под вршењем дужности у вези са службом, у смислу члана 129. овог закона, подразумева се:

1) одлазак од места становања до места вршења службе, односно повратак од места вршења службе до места становања;

2) одлазак војника, ученика и кадета војних школа, слушаоца школа за резервне официре и лица у резервном саставу на одсуство и повратак са одсуства;

3) боравак војника, ученика и кадета војношколских установа, слушаоца школа за резервне официре и лица у резервном саставу у војној згради, кругу касарне, логору, аеродрому, полигону, броду или другом пловном средству речне флотиле или на другом месту на којем је био по правилима службе или по наређењу, односно одобрењу надлежног старешине, као и на одобреном изласку из војне јединице односно војне установе у слободно време, осим на одсуству.

Члан 131.

Право на једнократну новчану помоћ имају чланови породице војног осигураника, и то:

1) супружник;

2) деца рођена у браку, ван брака или усвојена, ако нису старија од 18 година односно 26 година ако се налазе на школовању, осим деце која су у радном односу, а без обзира на године живота ако су трајно и потпуно неспособна за рад;

3) родитељи односно усвојилац и његов супружник;

4) очух и маћеха;

5) браћа и сестре ако нису старији од 18 година односно 26 година ако се налазе на редовном школовању, осим браће и сестара који су у радном односу, а без обзира на године живота ако су трајно и потпуно неспособни за рад;

6) деда и баба.

Децом, у смислу става 1. тачка 2) овог члана, сматрају се и пасторчад, унучад и деца без родитеља коју је професионални припадник Војске Србије издржавао, ако испуњавају услове у погледу година живота деце одређене у тачки 2) овог члана.

Родитељи, усвојилац и његов супружник, очух и маћеха и браћа и сестре имају право на једнократну новчану помоћ ако погинули односно умрли професионални припадник Војске Србије нема супружника ни деце или ако супружник и деца немају право на ту помоћ. Изузетно, родитељи које је погинули, односно умрли професионални припадник Војске Србије издржавао имају право на једнократну новчану помоћ када је то лице имало само супружника.

Деда и баба имају право на једнократну новчану помоћ ако погинули односно умрли професионални припадник Војске Србије нема сродника из става 1. овог члана или ако ти сродници немају право на једнократну новчану помоћ.

Ако више лица има право на једнократну новчану помоћ, укупан износ помоћи који им припада дели се на једнаке делове.

Једнократну новчану помоћ исплаћује Министарство одбране.

Члан 132.

Степен телесног оштећења на основу којег се остварује право на једнократну новчану помоћ из члана 129. овог закона доказује се правноснажним решењем о признању својства мирнодопског војног инвалида или налазом војнолекарске комисије.

У случају смрти професионалног припадника Војске Србије, поступак за додељивање једнократне новчане помоћи покреће се по службеној дужности.

Када се поступак за додељивање једнократне новчане помоћи покрене на захтев, та помоћ може се остварити ако се захтев поднесе у року од три године од дана задобијања ране, повреде или озледе односно наступања обољења или погоршања обољења које је изазвало оштећење организма.

Решење о праву на једнократну новчану помоћ доноси старешина на положају команданта бригаде и вишем положају.

Члан 133.

Супружник професионалног припадника Војске Србије који погине или умре од задобијене ране, повреде или озледе, односно болести под условима из члана 129. ст. 1. и 2. овог закона који нема право на породичну пензију, упућује се на његов захтев на оспособљавање ради стицања стручне спреме ако у часу смрти професионалног припадника Војске Србије нема стручну спрему и није у радном односу. Оспособљавање ради стицања стручне спреме може трајати најдуже четири године.

Деца припадника Војске Србије из члана 131. став 1. тачка 2) овог закона које погине или умре од задобијене ране, повреде или озледе односно болести под условима из члана 129. ст. 1. и 2. овог закона, која су на редовном школовању, осим деце која су у радном односу а коју је професионални припадник Војске Србије до своје смрти издржавао, имају право на месечну новчану накнаду за време школовања и друге накнаде у вези са школовањем ако не остварују стипендију по другом основу.

Захтев из става 1. овог члана може се поднети у року од две године од дана смрти професионалног припадника Војске Србије.

Члан 134.

Поступак за остваривање права на једнократну новчану помоћ и одређивање износа за лица која, у смислу овог закона, имају право на једнократну новчану помоћ и оспособљавање супружника и новчану накнаду за време школовања и друге накнаде у вези са школовањем прописује Влада, на предлог министра одбране.

Право на једнократну новчану помоћ, право на накнаду за оспособљавање брачног друга и право на накнаду за школовање деце припада и другим осигураницима у смислу овог закона.

Члан 135.

Породици другог осигураника који погине или умре за време службе у Војсци Србије или умре у здравственој установи у коју је за време службе у Војсци Србије упућен и задржан на лечењу и по престанку службе, припада накнада погребних трошкова. Ако је другог осигураника сахранило друго лице, накнада погребних трошкова припада том лицу.

Накнада погребних трошкова из става 1. овог члана припада у износу који утврди министар одбране.

Члан 136.

Права из чл. 129. до 135. овог закона остварују се на терет Министарства одбране.

Члан 137.

Право на остваривање новчане накнаде и других примања из војног здравственог осигурања застарева у року од три године од дана доспелости права.

Члан 138.

Начин и поступак остваривања права на накнаде и помоћи прописује министар одбране.

IV. УТВРЂИВАЊЕ СВОЈСТВА КОРИСНИКА ПРАВА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ИЗ ВОЈНОГ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

1. Утврђивање својства корисника права

Члан 139.

Својство корисника права утврђује Фонд.

Својство корисника права утврђује се само по једном основу.

Својство корисника права престаје даном престанка основа по којем је то својство признато.

Пријава података који се уносе у матичну евиденцију, у складу са овим законом, доставља се у року од три дана од дана почетка запослења.

Члан 140.

Лицу коме је признато својство корисника права Фонд издаје прописану исправу о здравственом осигурању (у даљем тексту: исправа о осигурању) којом се доказује својство војног осигураника односно осигураног лица.

Трошкове издавања исправе о осигурању сноси корисник права за себе и чланове своје породице.

Висину трошкова из става 2. овог члана прописује Фонд.

Средства остварена наплатом трошкова из става 3. овог члана представљају приход Фонда.

Фонд прописује садржај и облик исправе о осигурању.

Влада даје сагласност на акт из става 3. овог члана.

Исправу о осигурању технички израђује и штампа Народна банка Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца.

2. Матична евиденција о војним осигураницима и осигураним лицима и коришћењу права из здравственог осигурања војних осигураника

Члан 141.

Својство корисника права у обавезном здравственом осигурању утврђује се на основу података који се воде у матичној евиденцији о војним осигураницима и осигураним лицима и коришћењу права из обавезног здравственог осигурања (у даљем тексту: матична евиденција) коју јединствено устројава и организује Фонд.

Члан 142.

У матичној евиденцији воде се подаци о војним осигураницима односно осигураним лицима, обвезницима плаћања доприноса и коришћењу права из обавезног здравственог осигурања.

Матична евиденција води се по прописаним јединственим методолошким принципима.

Подаци се уносе у матичну евиденцију према прописаном јединственом кодексу шифара.

Подаци се уносе у матичну евиденцију на основу пријава поднесених на прописаним обрасцима које се могу достављати и путем средстава за електронску обраду података.

У случају да су пријаве на осигурање, пријаве промене у осигурању и одјаве са осигурања достављене путем средстава за електронску обраду података, подносилац пријаве односно одјаве дужан је да их на захтев Фонда поднесе на прописаном обрасцу.

Јединствене методолошке принципе за вођење матичне евиденције, јединствени кодекс шифара и обрасце пријаве на осигурање, пријаве промене у осигурању и одјаве са осигурања, као и друга питања од значаја за вођење матичне евиденције уређује Влада.

Члан 143.

Матична евиденција устројава се уношењем података о кориснику права, на основу података из пријаве на осигурање, као и на основу других података у складу са овим законом.

Члан 144.

У матичну евиденцију уносе се подаци о:

- 1) војним осигураницима;
- 2) осигураним лицима;
- 3) другим осигураницима;
- 4) обвезницима плаћања доприноса за обавезно здравствено осигурање;
- 5) коришћењу права из обавезног здравственог осигурања.

Подаци из тачке 5) овог члана представљају службену тајну и воде се одвојено од других података, а те податке може уносити односно њима руковати за то посебно овлашћено службено лице Фонда.

Члан 145.

У матичну евиденцију уносе се следећи подаци о војним осигураницима:

- 1) презиме и име;
- 2) јединствени матични број грађана и порески идентификациони број;
- 3) пол;
- 4) дан, месец и година рођења;
- 5) занимање;
- 6) школска спрема;
- 7) основ осигурања;
- 8) датум стицања односно престанка својства осигураника и промене у току осигурања;
- 9) стаж здравственог осигурања;
- 10) обвезник плаћања доприноса;
- 11) висина уплате доприноса;
- 12) плате, накнаде плате и друга примања и накнаде које служе за утврђивање основице осигурања на коју се обрачунава и плаћа допринос;
- 13) висина уплаћеног доприноса;
- 14) адреса пребивалишта;
- 15) назив послодавца, регистарски број послодавца, шифра делатности и адреса седишта послодавца;
- 16) држављанство.

За осигурана лица, поред података о војном осигуранику из става 1. овог члана, уносе се и следећи подаци:

- 1) презиме и име;
- 2) јединствени матични број грађана;
- 3) пол;
- 4) дан, месец и година рођења;
- 5) сродство са војним осигураником;
- 6) адреса пребивалишта;
- 7) занимање;
- 8) држављанство.

У матичну евиденцију уносе се и подаци о повреди на раду, односно професионалној болести војних осигураника.

Члан 146.

У матичну евиденцију уносе се и подаци прописани законом којим се уређује евиденција у области здравства а који се односе на кориснике права.

У матичну евиденцију уносе се и подаци о коришћењу права из обавезног здравственог осигурања, а нарочито о:

- 1) врсти права из здравственог осигурања која се обезбеђују војном осигуранику и осигураном лицу;
- 2) пруженим здравственим услугама;
- 3) новчаним накнадама;
- 4) медицинско-техничким помагалима и имплантатима;
- 5) лековима издатим на рецепт;
- 6) годишњем износу плаћених партиципација;
- 7) изабраном лекару осигураног лица;
- 8) остваривању права пред лекарским комисијама;
- 9) остваривању права у вези са професионалном болешћу или повредом на раду војног осигураника.

Фонд може општим актом прописати и друге податке који се воде у матичној евиденцији а који се односе на остваривање права из обавезног здравственог осигурања, као и посебне обрасце за вођење евиденције о остваривању права из обавезног здравственог осигурања (рачуне и другу специфичну документацију, а која није прописана законом којим се уређују евиденције у области здравства).

У матичну евиденцију уносе се и подаци о даваоцу здравствених услуга са којим је Фонд закључио уговор о пружању здравствене заштите војним осигураницима и осигураним лицима из средстава обавезног здравственог осигурања.

Акт из става 3. овог члана објављује се у „Службеном војном листу”.

Члан 147.

Фонд има право да по службеној дужности прибави податке из чл. 145. и 146. овог закона који се воде код других надлежних државних органа и организација о корисницима права.

Члан 148.

У пријаве података за матичну евиденцију подаци се уносе само на основу јавних исправа и евиденција прописаних законом и прописима донетим за спровођење закона.

Члан 149.

За тачност података унесених у пријаве података за матичну евиденцију одговоран је подносилац пријаве.

Фонд је дужан да провери тачност података унесених у пријаве података за матичну евиденцију, да захтева доказе и врши увид у евиденције и документацију на којима се заснивају подаци унесени у пријаве, као и да, по потреби, прибави податке.

Подносилац пријаве дужан је да кориснику права даје обавештења односно податке од значаја за утврђивање чињеница важних за стицање и остваривање права из обавезног здравственог осигурања, као и да матичној филијали пружи доказе и омогући увид у евиденцију и документацију.

Члан 150.

Својство корисника права за која је поднета пријава на осигурање утврђује се увођењем у матичну евиденцију и потврдом пријема на обрасцу пријаве на осигурање.

Приликом пријема пријаве на осигурање врши се провера података садржаних у пријави и захтевају докази на којима се ти подаци заснивају.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се и приликом пријема одјаве са осигурања односно пријаве промене у осигурању.

Подносилац пријаве је дужан да лицу за које је поднео пријаву на осигурање, пријаву промене у осигурању односно одјаву осигурања преда оверену фотокопију потврде о пријему те пријаве, одјаве односно промене, у року од осам дана од дана њеног издавања.

Ако се на основу поднесене пријаве на осигурање утврди да нису испуњени услови за признавање својства осигураника, подносиоцу пријаве издаје се писмено решење.

Члан 151.

Својство осигураника, висину плате, накнада и осталих примања која служе за утврђивање основице осигурања на коју се обрачунава и плаћа допринос Фонд утврђује на основу пријаве података из члана 144. овог закона.

Члан 152.

Ако приликом провере података Фонд утврди да пријава у погледу стажа осигурања, плате, накнаде плате, основице осигурања на коју се обрачунава и плаћа допринос, уговорене накнаде и висине уплаћених доприноса није правилно попуњена или да подаци нису унесени у складу са прописима о обавезном здравственом осигурању, подносиоцу пријаве наложиће да их исправи у року који не може бити дужи од 30 дана.

Члан 153.

Фонд је дужан да осигураном лицу на лични захтев изда уверење о подацима унетим у матичну евиденцију.

Уверење из става 1. овог члана има својство јавне исправе.

Члан 154.

Подаци унети у матичну евиденцију на начин утврђен овим законом могу се накнадно мењати у следећим случајевима:

- 1) ако надлежни орган накнадно у прописаном поступку утврди промену података;
- 2) ако су подаци о осигуранику, стажу здравственог осигурања, платама, накнадама плате, уговореним накнадама, основицама осигурања и стопи односно висини уплаћених доприноса, као и други подаци који се воде у матичној евиденцији унети у матичну евиденцију на основу лажних исправа;
- 3) ако се накнадно провером података или на други начин утврди да су у матичну евиденцију унети нетачни или непотпуни подаци.

Промена података унетих у матичну евиденцију врши се на основу одговарајуће пријаве промене података, по поступку утврђеном овим законом.

Члан 155.

Пријава података који се уносе у матичну евиденцију, у складу са овим законом, доставља се у року од осам дана од дана почетка пословања односно запослења односно закључења уговора, или по другом основу по којем се стиче својство осигураника.

Пријава података о стажу здравственог осигурања, плати, накнади плате, основици осигурања односно уговореној накнади који служе за уплату доприноса доставља се по извршеној исплати.

Пријава промене података доставља се у року од осам дана од дана утврђене промене односно од дана пријема правноснажног решења којим је утврђена промена података.

Подаци се уносе у матичну евиденцију у року од 60 дана од дана пријема, а најкасније до краја текуће године за претходну годину.

Члан 156.

Пријава података за вођење матичне евиденције чува се најмање десет година од дана последњег уношења података у евиденцију.

Уместо оригиналних пријава података могу се чувати пријаве података снимљене на микрофилмовима односно средствима за електронску обраду података.

Члан 157.

Уништавање оригиналних пријава на основу којих су подаци унети у матичну евиденцију врши комисија коју образује Фонд.

Члан 158.

Подаци који се воде у матичној евиденцији користе се само за потребе обавезног здравственог осигурања, ако овим законом није другачије одређено.

Подаци из матичне евиденције који се односе на поједино осигурано лице односно на коришћење права из обавезног здравственог осигурања јесу лични подаци и представљају службену тајну односно не могу се износити и објављивати у јавности.

Подаци садржани у матичној евиденцији могу се користити за статистичка истраживања у складу са законом.

Заштита података из матичне евиденције обезбеђује се у складу са законом којим се уређује тајност података и законом којим се уређује заштита података о личности.

3. Учешће стручно-медицинских органа у поступку остваривања права на здравствену заштиту

Члан 159.

У одређивању врсте, обима и садржаја, начина и поступка остваривања права на здравствену заштиту корисника права, оцењивању привремене спречености за рад војних осигураника, оцењивању здравствене способности за вршење војне службе и школовање, као и у остваривању права на накнаду путних трошкова као стручно-медицински органи у поступку учествују:

- 1) изабрани лекар;
- 2) војнолекарске комисије:
  1. Нижа војнолекарска комисија,
  2. Виша војнолекарска комисија,
  3. Главна војнолекарска комисија.
- 3) војнолекарске комисије за летаче и падобранце:
  1. Војнолекарска комисија за летаче и падобранце,
  2. Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце.

Стручно-медицински органи раде на основу овлашћења из овог закона и општих аката донетих за спровођење овог закона.

3.1. Изабрани лекар

Члан 160.

Изабрани лекар:

- 1) одређује врсту и дужину кућног лечења и прати спровођење кућног лечења;
- 2) упућује корисника права на оцену радне способности односно способности за професионалну војну службу у складу са важећим законом;
- 3) утврђује дужину привремене спречености за рад због болести и повреде војног осигураника до 30 дана спречености за рад и предлаже нижој и вишој војнолекарској комисији продужење привремене спречености за рад, а након консултације на надлежним лекаром специјалистом, осим ако овим законом није другачије одређено;

- 4) утврђује потребу да корисник права има пратиоца за време путовања;
- 5) утврђује потребу одсуствовања војног осигураника са посла ради неге члана уже породице;
- 6) даје мишљење о томе да ли је војни осигураник намерно проузроковао неспособност за рад односно да ли је оздрављење намерно спречио;
- 7) даје налаз и мишљење о здравственом стању корисника права на основу чега се издаје потврда о здравственом стању корисника права ради коришћења здравствене заштите у иностранству;
- 8) врши друге послове у вези са остваривањем права из здравственог осигурања.

Поред послова из става 1. овог члана, избрани лекар утврђује старост трудноће ради остваривања права на одсуствовање са рада због трудноће и порођаја, даје мишљење о здравственом стању детета ради остваривања права војног осигураника на одсуствовање са рада због неопходне посебне неге детета у складу са законом и утврђује привремену спреченост за рад војног осигураника.

3.2. Војнолекарске комисије

Нижа војнолекарска комисија

Члан 161.

Нижа војнолекарска комисија:

- 1) за кадете - ученике војношколских установа:
  - а) даје оцену о потреби коришћења кућног лечења ради опоравка на предлог изабраног лекара, највише до два месеца по основу исте болести,
  - б) даје оцену о привременој спречености за теренске, спортске и друге активности или похађање наставе до два месеца,
  - в) даје оцену о потреби дијеталне исхране у трајању до шест месеци;
- 2) за војнике на служењу војног рока и војнике упућене на курс за резервне официре,
  - а) даје оцену здравствене способности за војну службу;
  - б) даје оцену о потреби коришћења кућног лечења ради опоравка највише до 21 дан;
- 3) за професионална војна лица и војне службенике и војне намештенике:
  - а) даје оцену о потреби ослобађања од обављања дужности органа унутрашње службе у трајању до шест месеци;
  - б) даје оцену у вези са трајањем привремене спречености за рад по предлогу изабраног лекара почев од 31 до 180 дана, односно привремене спречености за рад због неге члана уже породице највише до 30 дана (ако је ужи члан породице млађи од седам година живота), односно до 14 дана (ако је ужи члан породице старији од седам година живота).
- 4) даје оцену по приговору на оцену изабраног лекара, односно на чињенично стање који је тај лекар утврдио;

- 5) даје оцену о здравственој способности за војну службу лица у резервном саставу;
- 6) даје оцену о потреби лечења на терет средстава војноздравственог осигурања војника на служењу војног рока, слушаоца школе резервних официра, војника у резервном саставу код којих је дошло до појаве обољења односно повреда у току служења војног рока или погоршања постојеће болести;
- 7) врши друге послове у вези са остваривањем права из здравственог осигурања.

Виша војнолекарска комисија

Члан 162.

Виша војнолекарска комисија:

- 1) даје оцену о здравственој способности кандидата за кадете - ученике војношколских установа и кандидата за војне стипендисте;
- 2) даје оцену о здравственој способности кадета - ученика односно стипендисте у току школовања, и у последњој години школовања, пре произвођења кадета у први официрски чин;
- 3) за професионална војна лица:
  - (а) даје оцену способности за професионалну војну службу (у случају када је предлог оцене способан и ограничено способан),
  - (б) даје предлог у вези са оценом способности за професионалну војну службу и упућује на даљу надлежност у Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање (у случајевима када је предлог оцене неспособан за професионалну војну службу),
  - (в) даје оцену о потреби ослобађања од обављања дужности органа унутрашње службе у трајању преко шест месеци до две године или трајно, наводећи дужности којих се ослобађа,
  - (г) даје оцену о здравственој способности за школовање – усавршавање у земљи и иностранству,
  - (д) одобрава привремену спреченост за рад професионалним војним лицима преко 180 дана,
  - (ђ) одобрава привремену спреченост за рад професионалним војним лицима ради неге детета до навршених 18 година живота због тешког оштећења можданих структура, малигне болести или другог тешког погоршања здравственог стања детета, на предлог здравствене установе која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу у којој се дете лечи,
  - (е) даје оцену о здравственој способности за превођење у други род односно службу,
- 4) даје оцену о здравственој способности војног службеника и намештеника, као и професионалног војног лица, војног службеника и намештеника – кандидата за школовање односно усавршавање (у земљи и иностранству), кандидата за упућивање у мултинационалне операције и кандидата за друге дужности у професионалној селекцији кадра у Министарству одбране и Војсци Србије;
- 5) даје оцену о здравственим стању војних осигураника и осигураних лица које је од утицаја при одлучивању о решавању стамбеног питања;

- 6) даје оцену о степену телесног оштећења професионалних припадника Војске Србије у вези са остваривањем права на једнократну новчану помоћ;
- 7) даје оцену у вези са продужењем права на коришћење војно здравственог осигурања професионалних припадника Војске Србије након истека прописаних старосних граница а према медицинским индикацијама;
- 8) даје оцену по приговору на оцену коју је дала нижа војнолекарска комисија у првом степену;
- 9) даје оцену о здравственој способности за рад у иностранству;
- 10) даје оцену о здравственој способности за рад у специјалним јединицама;
- 11) даје оцену о здравственој способности кандидата за пријем у професионалну војну службу;
- 12) даје оцену о здравственој способности кандидата за пријем у активну резерву;
- 13) даје оцену здравствене способности професионалних војника за обнављање уговора о раду;
- 14) испитује, на захтев за ревизију, правилност оцене коју је дала нижа војнолекарска комисија и даје своју оцену, осим ако је оцена ниже војнолекарске комисије дата поводом приговора на оцену изабраног лекара, односно поводом жалбе на решење регрутне комисије или захтева за ревизију оцене коју је дала регрутна комисија;
- 15) прати, контролише и даје упутства за рад нижих војнолекарских комисија;
- 16) врши друге послове у вези са остваривањем права из здравственог осигурања.

Главна војнолекарска комисија

Члан 163.

Главна војнолекарска комисија:

- 1) даје оцену о приговору на оцену коју је дала виша војнолекарска комисија у првом степену;
- 2) даје стручно мишљење на захтев другостепеног органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, у вези са постојањем потпуне неспособности за професионалну војну службу професионалног војног лица (у оквиру жалбеног поступка);
- 3) испитује, на захтев за ревизију, правилност оцене коју је дала виша војнолекарска комисија и даје своју оцену, осим ако је оцена више војнолекарске комисије дата поводом приговора на оцену ниже војнолекарске комисије, односно поводом захтева за ревизију оцене коју је дала нижа војнолекарска комисија;
- 4) даје оцену у поступку остваривања права из здравственог осигурања на захтев надлежних органа Министарства одбране и Фонда;
- 5) Главна војнолекарска комисија прати, контролише и даје стручна упутства за рад виших војнолекарских комисија.

Састав, организација и начин рада војнолекарских комисија

Члан 164.

Састав, организација и начин рада војнолекарских комисија ближе се уређују општим актом који доноси министар одбране.

3.3. Војнолекарске комисије за летаче и падобранце**Војнолекарска комисија за летаче и падобранце**

Члан 165.

Војнолекарска комисија за летаче и падобранце обавља следеће послове:

- 1) даје оцену и мишљење о способности за летачку службу за војне летаче и кадете Војне академије – смер авијација;
- 2) даје оцену и мишљење о способности за извођење падобранских скокова за падобранце Војске Србије;
- 3) даје оцену и мишљење о потреби боловања и лечења и забрани летења односно извођења падобранских скокова уз обављање осталих дужности за војне летаче и падобранце Војске Србије;
- 4) даје оцену и мишљење о потреби боловања и лечења и забрани летења односно извођења падобранских скокова током школовања за кадете Војне академије – смер авијација;
- 5) даје оцену и мишљење о здравственој способности кандидата за школовање у Војној академији – смера авијација;
- 6) даје оцену и мишљење о здравственој способности кандидата за навигаторе, навигаторе – операторе и специјалисте летаче;
- 7) даје оцену и мишљење о здравственој способности кандидата за падобранску службу;
- 8) даје оцену и мишљење за војне летаче, падобранце и кадете Војне академије – смер авијација о здравственој способности кандидата за школовање у земљи и иностранству, као и мишљење о потреби боловања и лечења за лица док су на школовању;
- 9) даје оцену и мишљење о здравственој способности за летаче и падобранце који се упућују у мултинационалне операције, као и оцену способности по повратку из мултинационалних операција;
- 10) води медицинску документацију за лица која подлежу оцени способности у складу са законом;
- 11) указује стручну помоћ лекарима ваздухопловних, падобранских и других јединица и установа у спровођењу оцена и мишљења које су дале војнолекарске комисије за војне летаче и падобранце.

Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце**Члан 166.**

Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце одлучује по приговору на налаз, оцену и мишљење Војнолекарске комисије за летаче и падобранце, односно по захтеву за ревизију оцене способности.

**Састав, организација и начин рада војнолекарских комисија
за летаче и падобранце****Члан 167.**

Састав, организација и начин рада војнолекарских комисија за летаче и падобранце ближе се уређују општим актом који доноси министар одбране.

4. Приговор у поступку остваривања права на здравствену заштиту**Члан 168**

Ако корисник права није задовољан оценом коју је дао изабрани лекар може изјавити приговор Нижој војнолекарској комисији.

Приговор се подноси усмено или писмено, у року од 48 часова од саопштавања оцене изабраног лекара лекару против чије оцене је приговор изјављен или непосредно комисији.

Изабрани лекар коме је усмено изјављен приговор ако не преиначи своју оцену дужан је да о томе сачини забелешку коју потписује и осигурано лице.

Изабрани лекар коме је изјављен приговор дужан је да предмет одмах достави надлежној лекарској комисији.

Члан 169.

Нижа војнолекарска комисија дужна је да хитно узме у поступак приговор ради доношења оцене.

Ако је приговор изјављен против оцене о привременој спречености за рад војног осигураника, комисија је дужна да војног осигураника одмах позове на преглед. У осталим случајевима, комисија одмах позива на преглед корисника права ако сматра да је то потребно за давање оцене. Ако комисија сматра да је потребна допуна медицинске обраде без одлагања одредиће потребна медицинска испитивања по којима је изабрани лекар дужан да поступи.

Оцена о здравственом стању корисника права и оцена о привременој спречености за рад морају бити потпуне, образложене и у складу са документацијом која служи као основ за давање оцене.

Оцена коју Нижа војнолекарска комисија да поводом изјављеног приговора на оцену изабраног лекара из става 1. овог члана, коначна је.

О оцени комисије писмено се обавештавају корисник права, избрани лекар и јединица односно установа у којој је лице на служби.

Члан 170.

Против оцене Ниже војнолекарске комисије када је она донета без претходне оцене изабраног лекара корисник права који је незадовољан оценом комисије може изјавити приговор Вишој војнолекарској комисији, у року од три дана од дана саопштења оцене Ниже војнолекарске комисије.

Приговор на оцену Ниже војнолекарске комисије подноси се писмено Нижој војнолекарској комисији против чије се оцене изјављује приговор. Нижа војнолекарска комисија дужна је да приговор заједно са предметом хитно достави Вишој војнолекарској комисији.

Члан 171.

Виша војнолекарска комисија дужна је да хитно узме у поступак приговор на оцену ради давања своје оцене.

Ако је приговор изјављен против оцене о привременој спречености за рад, комисија је дужна да војног осигураника одмах позове на преглед. У осталим случајевима комисија даје своју оцену на основу медицинске документације, а може, ако нађе за потребно, позвати корисника права на преглед. Ако комисија сматра да је потребно допунити медицинску обраду, одредиће без одлагања потребна медицинска испитивања.

Оцена коју је дала надлежна војнолекарска комисија поводом изјављеног приговора на оцену Ниже односно Више војнолекарске комисије, коначна је.

О оцени надлежне војнолекарске комисије писмено се обавештава корисник права, Нижа односно Виша војнолекарска комисија против чије оцене је изјављен приговор и јединица односно установа у којој је лице на служби.

Члан 172.

Благовремено поднет приговор на оцену изабраног лекара и Ниже војнолекарске комисије одлаже поступање по тој оцени.

Приговор на оцену и мишљење Војнолекарске комисије за летаче и падобранце и захтев за ревизију оцене

Члан 173.

Право приговора на оцену и мишљење Војнолекарске комисије за летаче и падобранце имају сва лица која ова комисија оцењује, осим кандидата за школовање за кадете Војне академије – смер авијација, кандидата за навигаторе, навигаторе-операторе и специјалисте-летаче и кандидате за падобранце.

Лице које није задовољно оценом Војнолекарске комисије за летаче и падобранце подноси писмени приговор у року од осам дана од дана уручења оцене. Приговор се подноси Војнолекарској комисији за летаче и падобранце преко војне јединице или војне установе која је лице упутила на оцену способности.

Предмет приговора може да буде оцена способности у целини или ограничење способности за вршење летачке службе.

Члан 174.

Ако Војнолекарска комисија за летаче и падобранце не уважи приговор, предмет, заједно са приговором, доставља на решавање Вишој војнолекарској комисији за летаче и падобранце најкасније у року од осам дана од дана пријема приговора.

Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце дужна је да поднети приговор узме у поступак и да своју оцену и мишљење донесе у року од 30 дана од дана пријема приговора.

Своју оцену и мишљење Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце доставља лицу које је изјавило приговор, Војнолекарској комисији за летаче и падобранце на чију је оцену дат приговор и војној јединици или војној установи преко које је лице уложило приговор.

Члан 175.

Захтев за ревизију оцене коју је дала Војнолекарска комисија за летаче и падобранце може покренути старешина на положају команданта бригаде или старешина више војне јединице или војне установе у којој се оцењено лице налази на дужности.

Захтев за ревизију оцене подноси се Вишој војнолекарској комисији за летаче и падобранце, у року од 15 дана од дана достављања оцене и мишљења, преко Војнолекарске комисије за летаче и падобранце.

Виша војнолекарска комисија за летаче и падобранце разматра оцену и захтев за ревизију и даје своју оцену и мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева за ревизију оцене способности.

Мишљење и оцена способности Више војнолекарске комисије за летаче и падобранце су коначни.

Члан 176.

Војни летачи и падобранци из састава Војске Србије које војнолекарске комисије оцене неспособним за вршење летачке односно падобранске дужности, подлежу оцени способности за професионалну војну службу код надлежне војнолекарске комисије.

Обнова поступка оцене о привременој спречености за рад

Члан 177.

Надлежни старешина може захтевати да се војни осигураник чију је привремену спреченост за рад оценио изабрани лекар односно Нижа војнолекарска комисија, подвргне поновном прегледу који врши Нижа војнолекарска комисија, односно Виша војнолекарска комисија, ради поновног оцењивања његове привремене спречености за

рад. Поновни преглед не може се захтевати ако се војни осигураник налази на стационарном лечењу, осим у случају лечења у дневној болници.

Иницијативу да се војни осигураник подвргне поновном прегледу из става 1. овог члана може дати и изабрани лекар односно Нижа војнолекарска комисија.

Поновни преглед може се захтевати у року од 30 дана од дана извршене оцене стручно-медицинског органа у поступку.

Војни осигураник дужан је да се јави Нижој војнолекарској комисији односно Вишој војнолекарској комисији ради прегледа у року који она одреди. Ако се војни осигураник без оправданог разлога не одазове позиву на преглед обуставља му се исплаћивање накнаде плате и не припада му накнада све док се не одазове позиву.

7. Вештачење у поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања

Члан 178.

Фонд по службеној дужности или на захтев надлежног старешине може тражити вештачење у вези са остваривањем свих права корисника права из обавезног здравственог осигурања, укључујући и вештачење о здравственом стању корисника права.

Вештачење у случају из става 1. овог члана врши Нижа војнолекарска комисија ако је оцену дао изабрани лекар, Виша војнолекарска комисија ако је оцену дала Нижа војнолекарска комисија и Главна војнолекарска комисија ако је оцену дала Виша војнолекарска комисија.

Вештачење се може захтевати у року од једне године од дана остваривања права из здравственог осигурања о којем је одлучивао одговарајући стручно-медицински орган у поступку.

Члан 179.

На основу спроведеног поступка вештачења у вези са остваривањем одређених права из здравственог осигурања, Фонд може оспорити право на коришћење тих права, односно може тражити накнаду штете од корисника права или другог одговорног лица, у складу са поступком накнаде штете који је прописан овим законом.

8. Заштита права војних осигураника, осигураних лица и других осигураника

Члан 180.

О правима из војног здравственог осигурања одлучује Фонд на основу достављених доказа без доношења решења, осим када је доношење решења утврђено овим законом односно општим актом Фонда или када доношење решења захтева корисник права, односно послодавац.

У поступку остваривања права утврђених овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 181.

Корисник права који сматра да је о његовом праву из војног здравственог осигурања донета одлука у супротности са овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона, има право да покрене поступак заштите права пред надлежним органом.

Заштиту права може тражити и надлежни старешина у складу са овим законом.

О правима из војног здравственог осигурања утврђеним овим законом у првом степену решава директор Фонда, а у другом степену комисија Фонда коју именује Управни одбор Фонда.

О праву на коришћење здравствене заштите у иностранству и о упућивању на лечење у иностранство у првом степену решава директор Фонда, а у другом степену комисија Фонда коју именује Управни одбор Фонда.

Директор Фонда овлашћења из ст. 3. и 4. овог члана може пренети на руководиоце организационих јединица Фонда.

Члан 182.

Против коначног акта Фонда којим је одлучено о праву из војног здравственог осигурања може се покренути управни спор.

8. Накнада штете

Члан 183.

Корисник права коме је из средстава војног здравственог осигурања извршена исплата накнаде на коју није имао право дужан је да Фонду врати примљени износ:

1) ако је исплата извршена на основу нетачних података за које је знао или је морао знати да су нетачни, или је на други противправан начин остварио право на накнаду на коју није имао право, или је остварио накнаду у већем обиму од припадајуће;

2) ако је остварио неко примање услед тога што није пријавио настале промене које утичу на губитак или обим неког права, а знао је или је морао знати за те промене;

3) ако је примио новчане исплате у износу већем од онога који му је одређен решењем.

Рокови застарелости потраживања из става 1. тач. 1) до 3) овог члана почињу да теку од дана када је у управном поступку постало коначно решење којим је утврђено да исплаћено примање не припада или припада у мањем обиму односно од дана када је извршена последња неправилна исплата.

Члан 184.

Фонд има право да захтева накнаду штете од лица које је намерно или крајњом непажњом проузроковало болест, повреду или смрт осигураног лица.

9. Финансирање

Члан 185.

Средства за остваривање здравствене заштите и других права из војног здравственог осигурања по овом закону обезбеђују се из доприноса за обавезно здравствено осигурање војних осигураника, као и из других прихода у складу са законом.

Допринос за обавезно здравствено осигурање војних осигураника- професионалних припадника Војске Србије обрачунава се по стопи на основицу која служи за обрачунавање доприноса за запослена лица у Републици Србији, а за здравствено осигурање корисника војне пензије допринос се обрачунава по стопи на нето пензије.

Допринос за обавезно здравствено осигурање других осигураника уплаћује Министарство одбране на основицу и по стопи за обавезно здравствено осигурање лица за које се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике Србије, а која су прописана законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.

V. ОРГАНИЗАЦИЈА ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

Члан 186.

Обезбеђивање и спровођење обавезног здравственог осигурања корисника права обавља Фонд са седиштем у Београду.

Члан 187.

Фонд је правно лице са статусом организације за обавезно социјално осигурање у којем се остварују права из обавезног здравственог осигурања корисника права и обезбеђују средства за здравствено осигурање и материјално обезбеђење корисника права у складу са овим законом.

Фонд је носилац права, обавеза и одговорности у правном промету у односу на средства за финансирање здравственог осигурања и материјалног обезбеђења којима располаже.

Фонд се уписује у судски регистар.

Члан 188.

Рад органа Фонда је јаван.

Општа акта Фонда доносе се у поступку и на начин прописан за доношење општих аката у Министарству одбране и објављују се у „Службеном војном листу”.

1. Делокруг Фонда

Члан 189.

Поред послова из чл. 186. и 187. овог закона, Фонд:

- 1) обезбеђује наменско и економично коришћење средстава здравственог осигурања и материјалног обезбеђења;
- 2) организује и обезбеђује ефикасно и рационално обављање послова спровођења здравственог осигурања и материјалног обезбеђења и законито остваривање права;
- 3) врши набавку лекова, медицинских потрошних средстава и опреме за потребе војноздравствених установа и прати њихово наменско коришћење;
- 4) врши статистичка и друга истраживања у области здравственог осигурања корисника права;
- 5) успоставља и уређује матичну евиденцију и врши контролу пријаве и одјаве на здравствено осигурање, оверава и поништава легитимацију здравственог осигурања;
- 6) обавља послове у вези са накнадом штете причињене Фонду по основу злоупотреба у вези са коришћењем права из здравственог осигурања и материјалног обезбеђења;
- 7) закључује уговоре са цивилним здравственим установама и добављачима медицинско-техничких помагала, у складу са законом и обезбеђује средства за извршавање тих уговора;
- 8) води евиденцију и прати наплату доприноса и других прихода Фонда;
- 9) обавља послове у вези са управљањем и располагањем покретном и непокретном имовином Фонда;
- 10) пружа стручну помоћ корисницима права из здравственог осигурања и материјалног обезбеђења;
- 11) обезбеђује информисање корисника права у вези са остваривањем права из здравственог осигурања и материјалног обезбеђења;
- 12) остварује стручну, пословну и другу сарадњу и закључује уговоре и друге правне послове са домаћим правним и физичким лицима;
- 13) обезбеђује финансијске и друге услове за остваривање права на коришћење здравствене заштите у иностранству, односно на упућивање војних осигураника и осигураних лица на лечење у иностранство;
- 14) обезбеђује медицинску рехабилитацију војних осигураника и осигураних лица;
- 15) обавља и друге послове утврђене законом, статутом и другим актима Фонда.

Члан 190.

Ради спровођења и унапређења здравственог осигурања, Фонд остварује сарадњу са надлежним министарствима, фондовима здравственог осигурања и правним и физичким лицима.

2. Организација Фонда

Члан 191.

Фондом управљају органи Фонда под условима прописаним законом.

Органи Фонда су: Управни одбор, Надзорни одбор и директор.

Стручне, административне, финансијске и друге послове за потребе Фонда обављају професионални припадници Војске Србије који остварују сва права из радног односа у складу са законом, а на терет средстава Фонда.

Министар одбране може одредити да одређене стручне и управне послове из области социјалног осигурања војних осигураника обављају војне јединице и установе.

Трошкове за обављање послова из ст. 3. и 4. овог члана надокнађује Фонд, на основу стварних трошкова Министарства одбране.

Управни одбор

Члан 192.

Управни одбор:

- 1) доноси статут, пословник о раду и друге опште акте, у складу са законом;
- 2) доноси општи акт којим утврђује индикације за протезе, ортопедска и друга помагала и санитетска средства, рокове трајања санитетских средстава и помагала и услове за израду односно набавку тих средстава и помагала, као и индикације за коришћење медицинске рехабилитације;
- 3) доноси општи акт којим утврђује начин остваривања права чланова породице војног осигураника на посмртну помоћ;
- 4) доноси општи акт којим одлучује о употреби, условима и начину коришћења средстава за побољшање материјалног положаја корисника права;
- 5) доноси план и програм рада Фонда, финансијски план, план набавки и завршни рачун Фонда, уз претходну сагласност Министарства одбране;
- 6) одлучује о отписивању потраживања Фонда насталих услед штете причињене средствима Фонда;
- 7) образује сталне комисије за решавање у другом степену о правима из здравственог осигурања, материјалног обезбеђења и друге комисије по потреби за обављање послова из делокруга надлежности Фонда и уређује њихова права и обавезе;
- 8) одлучује о пословању и другим питањима од значаја за рад Фонда;
- 9) подноси извештај о пословању Фонда Министарству одбране и Влади, најкасније до 31. маја текуће године за претходну годину;
- 10) обавља и друге послове у складу са законом и статутом Фонда.

Статутом Фонда ближе се уређују унутрашња организација и начин рада Фонда, јавност рада органа Фонда, пословање, заступање и представљање Фонда и друга питања од значаја за рад органа и пословање Фонда.

Влада, на предлог министра одбране, даје сагласност на статут Фонда.

Члан 193.

Управни одбор има седам чланова, укључујући председника и заменика председника.

Председника, заменика председника и чланове Управног одбора именује Влада на четири године, на предлог министра одбране.

Начин рада, овлашћења и одговорности чланова Управног одбора, као и друга питања од значаја за његов рад уређују се статутом Фонда и пословником о раду Управног одбора.

Надзорни одбор

Члан 194.

Надзорни одбор:

- 1) врши надзор над финансијским пословањем Фонда;
- 2) врши увид у спровођење законских обавеза Фонда;
- 3) врши увид у спровођење одлука Управног одбора;
- 4) обавља и друге послове у складу са статутом Фонда.

Надзорни одбор најмање једанпут годишње подноси извештај о раду Фонда Министарству одбране и Влади.

Органи и запослени у Фонду дужни су да члановима Надзорног одбора ставе на увид документацију и податке и да пруже обавештења од значаја за вршење надзора.

Члан 195.

Надзорни одбор има три члана, укључујући председника и заменика председника.

Председника, заменика председника и члана Надзорног одбора именује Влада на четири године, на предлог министра одбране.

Начин рада, овлашћења и одговорности чланова Надзорног одбора, као и друга питања од значаја за његов рад уређују се статутом Фонда и пословником о раду Надзорног одбора.

Члан 196.

Влада, на предлог министра одбране, може разрешити председника и заменика председника Управног одбора и Надзорног одбора, као и Управни одбор и Надзорни одбор у целини и пре истека времена на које су именовани када утврди да своја права и дужности не обављају у складу са овим законом и статутом Фонда.

Председник, заменик председника и чланови Управног одбора и Надзорног одбора могу поднети оставку и пре истека времена на које су именовани.

У случају оставке или разрешења појединог члана Управног одбора или Надзорног одбора, нови члан именује се до истека мандата том сазиву Управног одбора, односно Надзорног одбора.

Директор

Члан 197.

Директор:

- 1) представља и заступа Фонд;

- 2) организује рад и пословање Фонда;
- 3) стара се о законитости рада Фонда и одговара за законитост рада;
- 4) стара се о припреми општих аката и других материјала о којима одлучује Управни одбор;
- 5) организује извршавање одлука и закључака које доносе Управни одбор и Надзорни одбор;
- 6) предлаже Управном одбору план и програм рада Фонда, финансијски план, план набавки и завршни рачун Фонда;
- 7) решава о правима у првом степену из здравственог осигурања и правима корисника пензије на материјално обезбеђење када је посебним прописима одређено да о тим правима решава Фонд;
- 8) одлучује о правима из радног односа запослених;
- 9) обавља и друге послове утврђене законом и статутом Фонда.

Члан 198.

Директора и заменика директора именује министар одбране на четири године.

Члан 199.

Чланови органа Фонда по истеку мандата настављају да обављају текуће и неодложне послове, у складу са законом и статутом Фонда, до дана именована нових чланова у органе Фонда.

3. Начин пословања Фонда

Члан 200.

У Фонду се обезбеђује економично, рационално и ефикасно коришћење средстава за намене утврђене овим законом.

Финансијско пословање

Члан 201.

Приход Фонда чине средства остварена:

- 1) од доприноса за здравствено осигурање војних осигураника;
- 2) из буџета Републике Србије;
- 3) из прихода остварених издавањем и откупом станова Фонда и по основу улагања средстава Фонда;
- 4) по основу накнаде штете;

- 5) од уплата фондова здравственог осигурања за пружене услуге осигураницима тих фондова у војноздравственим установама;
- 6) од уплата за пружене услуге од стране војноздравствене службе;
- 7) из других извора у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Члан 202.

Средства Фонда користе се за:

- 1) остваривање права из војног здравственог осигурања;
- 2) рад органа Фонда и комисија Фонда;
- 3) унапређења система здравствене заштите и набавке медицинске опреме за потребе војне здравствене службе;
- 4) материјално обезбеђење војних осигураника — корисника пензије (стамбено збрињавање, накнаду дела трошкова за становање и др);
- 5) друге обавезе одређене овим законом, статутом и другим прописима из области здравственог осигурања и за остваривање других права у складу са законом.

Медицинска опрема коју је Фонд набавио за потребе војне здравствене службе јесте средство Фонда.

Накнада дела трошкова за становање исплаћује се из средстава Министарства одбране.

Члан 203.

Финансијско пословање Фонда обухвата:

- 1) израду финансијског плана прихода и расхода;
- 2) остваривање прихода и извршење расхода;
- 3) вођење пословних књига;
- 4) састављање завршног рачуна и биланса.

Припреме, достављање и усвајање финансијског плана и завршног рачуна Фонда обавља се у складу са законом којим се уређује буџетски систем Републике Србије.

4. Уређење односа између Министарства одбране и Фонда

Члан 204.

Министарство одбране и Фонд закључују уговор којим уређују следећа питања:

- 1) начин и поступак наплате прихода Фонда по основу пружања здравствених услуга од стране војне здравствене службе лицима који нису корисници права у смислу овог закона;
- 2) финансирање трошкова војне здравствене службе за услуге пружене корисницима права и лицима из тачке 1) овог члана;

- 3) набавка медицинске опреме за потребе војне здравствене службе;
- 4) обављање стручних, административних, финансијских и других послова Фонда од стране професионалних припадника Војске Србије;
- 5) обављање стручних и управних послова из области социјално осигурања војних осигураника од стране јединица и установа Војске Србије;
- 6) друга питања у вези са спровођењем и унапређењем здравствене заштите и остваривањем права из здравственог осигурања корисника права, као и материјалним обезбеђењем војних осигураника - корисника пензије.

5. Надзор над радом Фонда

Члан 205.

Министарство одбране врши надзор над радом Фонда.

Министарство одбране у вршењу надзора на радом Фонда овлашћено је да:

- 1) захтева извештаје и податке о раду;
- 2) утврди стање извршавања послова, упозори на уочене неправилности и одреди мере и рок за њихово отклањање;
- 3) издаје инструкције;
- 4) наложи предузимање послова које сматра потребним;
- 5) покрене поступак за утврђивање одговорности.

Извештај о раду садржи приказ извршавања послова, предузете мере, њихово дејство, као и друге податке о раду.

Део четврти

НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ЗАКОНА, КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ И ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

I. НАДЗОР

Члан 206.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство одбране.

II. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 207.

Одредбе закона којима се уређују права пацијената у Републици Србији, а којима су прописани прекршаји и кажњавање за прекршаје у целости примењују се и на здравствену заштиту у смислу овог закона.

Члан 208.

Одредбе закона којима се уређује здравствено осигурање у Републици Србији, а којима су прописани прекршаји и кажњавање за прекршаје у целости примењују се и на здравствено осигурање у смислу овог закона.

III. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 209.**

Прописи за спровођење овог закона донеће се у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона, ако овим законом није другачије одређено.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, у делу у којем нису у супротности са овим законом.

Члан 210.

Војна здравствена служба ускладиће организацију и функционисање са одредбама овог закона, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 211.

Даном ступања на снагу овог закона Фонд наставља са радом са правима и обавезама утврђеним овим законом.

Фонд је дужан да усклади своју организацију и рад са одредбама овог закона, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 212.

Влада ће именовати Управни одбор и Надзорни одбор Фонда, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Директора и заменика директора Фонда именоваће министар одбране, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 213.

Управни одбор Фонда донеће статут и пословник о раду Управног одбора, у року од 60 дана од дана именовања чланова Управног одбора.

Надзорни одбор Фонда донеће пословник о раду Надзорног одбора, у року од 60 дана од дана именовања чланова Надзорног одбора.

Члан 214.

Корисници права који на дан ступања на снагу овог закона користе права из војног здравственог осигурања стечена по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона од тог дана та права користе по одредбама овог закона.

Члан 215.

Жалбе поднете против решења донетих до ступања на снагу овог закона решаваће се према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 216.

Фонд ће устројити послове матичне евиденције, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 217.

Војни службеници и војни намештеници на служби у Војсци Србије, даном ступања на снагу овог закона постају војни осигураници.

Фонд за социјално осигурање војних осигураника у року од 30 дана од дана ступања овог закона на снагу донеће акт којим ће уредити начин и поступак превођења лица из става 1. овог члана.

Члан 218.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи поглавље XV – Здравствено осигурање чл. 211. - 239. и чл. 273. - 278. Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 67/93, 24/94, 43/94, 28/96, 22/99, 44/99, 74/99, 3/02, 37/02 и „Службени лист СЦГ”, бр. 7/05 и 44/05), члан 17. став 1. тачка 2) Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 109/05- исправка, 57/11, 110/12- УС, 119/12, 55/13, 99/14, 123/14, 126/14 – УС, 106/15 и 10/16), Уредба о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања Фонда за социјално осигурање војних осигураника („Службени гласник РС”, бр. 102/11, 37/12, 107/12 и 119/13), Уредба о начину остваривања права из здравственог осигурања војних осигураника и чланова њихових породица („Службени лист СРЈ”, број 36/94) и члан 41. Правилника о накнади путних и других трошкова у Војсци Србије (пов. бр. 2979-8 од дана 26. марта 2008. године, пов. бр. 2979-40 од дана 14. маја 2008. године и пов. бр. 536-3 од дана 25. јануара 2010. године).

Члан 219.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2017. године.